Sosyalist

KURUCUSU: Dr. HİKMET KIVILCIMLI
SAYI: 43 20 Eylül 1977 Salı FİATI: 250 Krş.

DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ!

İKTİDAR HALKA İHANET EDİYOR

● **«HAYATIN PAHALANMASI, FİYAT RAKAMININ ŞU VEYA BU OLMASI DEĞİL, VATANDAŞ GELİRİ İLE ALIM KABİLİYETİNİN ALÇAK VE İRATÇILIK İLE DEVLET MASRAFLARININ YÜKSEK OLMASIDIR.»**
(Vatan Partisi Programı)

10 Eylül Cumartesi günü Vatandaş, gazetelerin manşetlerindeki zam haberleriyle güne başladı. Zamların geleceği çok önceden belliydi. Daha 2. MC hükümeti kurulmadan söylentiler alıp başını gitmişti. Hükümet sorumluları sorumsuz tutumlarıyla zamları aylar öncesinden finans - kapitale, tefeci - bezirgânlara, rantiyelere ispiyon ederek, stoklarını yığmaya başlamaları için gerekli işareti verdiler. 2. MC adeta karaborsacıların adamı gibi çalıştı. Ticaret Bakanı, zam oranlarını bile kılı kılına, haftalarca öncesinden açıklayarak vurguncuların has adamı olduğunu belgeledi.

Uluslararası tekellerin ve yerli finans - kapitalin dayattığı zam birlerini, efendisine sadık iyi bir çiftlik kâhyası gibi an geçirmeden yürürlüğe koyan bay Süleyman Demirel, «zamların halkın yararına olduğunu» buyurdu. Vurguncuların bir gecede kazandığı milyonlar gün ışığı gibi ortadayken bu kuyruklu yalanı yutacak çıkar mı, bilinmez. Ama, «halk» deyince Süleyman Beyin aklına ensesi kalın, göbeği şişkin beyefendiler geliyor anlaşılan. Şüphesiz yaptıkları stoklarla milyonlar vuran «halk - beyefendiler» Süleyman Beyin elini eteğini öpseler yeridir. Bu arada evinden işine gidip - gelmek için maaşının yarısını yolda bırakan, bayram günleri pahalılığın cehenneminde geçirenler kimin umurunda.

2. MC'nin başı zamların «zorunlu bir emir» olduğunu söyledi. Yani demek istiyor ki: «Zamlar yerine getirilmesi zorunlu bir emir olmuştur.» Süleyman Beyin hesabı böylece sorumluluğu üzerinden atmaktır. Ama «şecaatini arz ederken, sirkatini söylemekte»tin kendisini alamıyor. 2. MC'ye emir verenler kimlerdir? Bunu artık ilk okuldaki çocuklar da biliyor. Bir yanda uluslararası tekellerin malî kontrolörü İMF, öte yanda Türkiye'nin doymak bilmez finans - kapital + tefeci - bezirgân ittifakı! Parababaları 1. MC iktidarının son aylarında her gün karşılıksız basılan milyonlarca liranın taksitli devalüasyonlarla sıfıra indiğini görünce, bunca «züyûf - akçe»nin karşılığını yaratmanın çaresini vatandaşın hayatını pahalandırmakta buldular. Bazen toplumda üretim büyük hamlelerle arttıkça, bu üretilen malların artışıyla orantılı olarak ve bu malların alınıp satılabilmesi için tedavüldeki (pazarda dolaşan) paranın da artması normal sayılabilir. Oysa Türkiye'de kanun tam tersi oluyor. Üretim hemen her sanayi dalında düşerken pazarda dolaşan para miktarı gittikçe artıyor. Çünkü finans - kapital üretimin azalması yüzünden kâr oranının düşmesine katlanamaz. Hele bizdeki gibi vurgunculuk kazanç işlemiş antika çağların bezirgânlığıyla kucak kucağa yaşayan finans - kapital hiç katlanamaz.

Örnek mi gerek? İşte buyrun! Mersin akar - yakıt rafinerisi hemen bütün yağ boyunca yarı kapasite ile çalıştı. Ama akaryakıta % 64,2 zam geldi. Yani Türkiye'deki mevcut akaryakıt miktarı azalırken bunun satın alınması için ödenen para arttı. Seydişehir alüminyum tesisleri elektrik enerjisi yokluğundan kapatıldı. Barajlar ve termik santrallar devreden çıkıp elektrik üretemez hale gelirken, azalan elektriğin % 43 daha fazla para ödeyeceğiz. Bütün bunlar ne demektir? Vatan Partisi programındaki ifadesiyle **«vatandaşların alım kabiliyetlerinin alçalması»** demektir.

Şimdi anlaşılıyor mu, vurulacak milyonların kimin cebine nasıl gideceği? Bütün bunlara rağmen, S. Demirel gerine gerine zamların bir zorunluluk olduğunu söyleyebiliyor. Kimin için zorunluluk? Cepleri dolup, enseleri kalınlaştıkça daha çok kâr uğruna azgınlaşan finans - kapital için zorunluluk.

ZAMLARA KARŞI ÖRGÜTLÜ DÖĞÜŞ BİR ZORUNLULUKTUR

Yeni zamlar ve hayatın olağanüstü pahalanışı, olayları biraz yakından izleyenler için hiç de şaşırtıcı olmadı. Sosyalist Gazetesi aylardır hayat pahalılığına ve gelen zamlara karşı ortak bir mücadelenin gereğini vurguluyor. Zamların kapitalizmin zorunlu bir sonucu olduğunu ve hayat pahalılığının diğer pek çok sorun gibi ancak işçi sınıfının asgari programının uygulanmasıyla, pahalı devlet cihazının tasfiyesiyle mümkün olduğunu göze batırmaya çalışıyor. Buna rağmen, şimdiden hayat pahalılığına ve bunun siyasal nedenlerine karşı mücadele yollarının bulunabileceğini ve bulunması gerektiğini belirtiyor.

15 Eylül tarihli gazeteler, TSİP'in **«hayat pahalılığına karşı mücadele komiteleri»** önerdiğini yazdılar. Diğer taraftan İstanbul'daki çeşitli demokratik kuruluşlar da benzer çağrılarda bulundular. Herkes mücadelenin gereğini, zamları sessizce sineye çekmenin yanlışlığını kavrıyor. Kendiliğinden böyle bir düşünce birliği oluşmuşken şimdi mücadele önerilerini savsaklamamak, bir an önce etkin yöntemler bulmak için biraraya gelmek zorunluluğu kendini dayatıyor. Ama bu yöndeki önerilerin somut çözümlere vardırılmaması en büyük eksikliktir. TSİP'e düşen görev de yaptığı çağrının hayata nasıl geçirileceğinin açıkça ortaya koymaktır.

Halkın yaşamını zehir eden zamlara karşı seyirci kalmak, hiçbir sosyaliste hiçbir demokrata yakışır tavır değildir. Şimdi her mahallede, her çeşit halk tabakası arasında zamlara ve pahalılığa karşı mücadeleyi örgütlemek görevi kendisini dayatmıştır. Kapalı salon ve açık hava toplantıları, seminerler, yürüyüşlerle her şehirde, her semtte halkın hoşnutsuzluğunu kanalize etmeli, pahalılık ve zamların ardındaki gerçek ekonomik ve siyasal nedenleri deşifre etmeliyiz. Ancak bu şekilde CHP'nin halkı pasifleştiren, «ben demiştim» demekten baş

(Devamı 3. Sayfada)

Halkı Kimler Karanlıkta Bırakıyor?

Onuncu Dünya Enerji Konferansı'nın İstanbul'da yapıldığı şu günlerde, Türkiye'de elektrik kesilmeleri, kısıntıları had safhaya ulaşmış durumda. Bir avuç parababasının, Uluslararası parababalarıyla el ve iş birliği ederek, elektrik enerjisi üretiminde halkımızı soyup-soğana çevirme amacıyla yürüttüğü politikanın doğal sonuçlarını yaşıyoruz. Üretimin ve tüketimin diğer alanlarında olduğu gibi, elektrik enerjisi üretiminde de benimsenen politika çıkmaza girmiştir:

Öylesine çıkmaza girmiştir ki, Sayın Demirel şaşkın ördek kuluçkalığı yapmaktadır. Enerji açığını kapamak için, Seydişehir Alünimyum tesislerinin iki ünitesi üretimden alıkonmaktadır. MC, elektrik kısıntılarını - kesilmelerini çözdük diyebilmek için, senede hazineye 30 milyon dolarlık bir külfet yüklemekten çekinmemektedir.

Elektrik enerjisinin elde edilmesinde kullanılan kaynaklara indiğimizde, enerji üretiminin dışa bağımlığı ortaya çıkar. Üretimin % 50'ye yakını Fuel-Oil ve motorine, yani petrole bağlanmıştır. Türkiye'deki petrol üretimi ise tüketimin ancak % 35'ini karşılamaktadır. Petrol tüketiminin geriye kalan % 65'lik kısmını ise, Mobil, Shell, BP gibi yabancı şirketlerden satın alınmaktadır. Bu iş için de yılda yaklaşık olarak 1,2 milyar dolar, yani 24 milyar lira para, yabancı şirketlere ödenmektedir. Bu işten sırf yabancı parababaları değil, şehirlerimize kümelenmiş birkaç finanskapitalimiz ile kırlarımızı benzin istasyonları ve gaz bayilikleri ile bir örümcek ağı gibi sarmış tefeci-bezirgan Hacıağalarımızda çöplenmektedir: Aşırı sömürü, vurgun ve talan çapuluyla gözü doymaz bu bir avuç çete, dar gelirlilerin sırtlarından çarık çıkarmak için her yolu mübah sayıyorlar. Bu alandaki birinci gerçeğimiz bu.

Elektrik enerjisinin üretiminde kullanılan kaynaklara baktığımızda ikinci gerçeğimiz ise, mevcut hidrolik (su gücü) potansiyelimiz çar-çur edildiğidir. Elektrik üretiminde % 34 oranıyla petrol ürünlerinden sonra ikinci sırada olan, hidrolik potansiyel, mevcut potansiyeylin % 6'sıdır. Geri kalan muazzam hidrolik potansiyelin % 94'ü ise boşa akmaktadır. Uzun vadeli dönemde su gücünden elektrik elde etmek çok daha ucuzdur. «Barajlar kralı» ve MC'nin mimarı Demirel'de bunu bilir. Bilir bilmesine ya... Yapmaz, yapamaz. Çünkü su gücünden elektrik üretmek parababalarının ve sözcülerinin işine gelmez. Yerli ve yabancı parababalarının işine gelmeyen işlerin de vatan-millet satıcılarınca yapılmaz.

Gürül gürül akan su potansiyelimizin topraklarımızı denize taşımaktan başka iş görmeksizin, boşu boşuna aktığına göre: Demirel'in Türkiye'yi «barajlarla donattık» demogojisine ne demeli? Bu sorunun cevabını rakamlarla vermekte yarar var. Ülkemiz su potansiyelinde, Avrupa ülkeleri içinde üçüncü sırada yer almaktadır. Ancak bu doğal gücü elektrik enerjisi üretimine koşma % 4'ü geçmemektedir. Halbuki 1963 yılında elektrik enerjisi üretiminde payı % 7,6 olan petrol ürünlerinin kullanımı, 1975'te % 50'ye çıkmaktadır. Rakamlarla konuşmayı seven Demirel'e,

(Devamı 3. Sayfada)

IMF KOLELIĞI

«Egemen Türkiye Finans - Kapitali, **35 milyon insanı sağmal sürüye çevirebilecek gücü gösterdiği halde, niçin Başsız - Devedir? Şunun için ki, Türkiye'nin bir avuç Finans - Kapital zümresi de kendi alınyazısını ve güdümünü kendi elinde tutamıyor:** Uluslararası Finans - Kapital'in **tekeline ısmarlanmıştır. Bilimi, bilinci, iradesi** Dünya **Kapitalizminin emrindedir. Yerli Finans - Kapitalimiz, kendi Sermaye ve Politika ve Kültür varına dayanarak yaşayamaz.** Yabancı Sermaye gibi yabancı Politika, yabancı Kültür'lerden **aktarılmış bir takma baş ile düşünüp davranıyor.» (Dr. Hikmet Kıvılcımlı, Başsız Develiğimiz, 12 Ocak 1971).**

Egemen parababaları: Banka ve şirket beyleri ile tefeci - bezirgân hacıağaları, aşırı vurgun ve çapulla ülkeyi batağa sürüklemiştir. En ağır borçlar altında Osmanlı İmparatorluğu'nun son günlerini andırır duruma gelinmiştir. Devlet kasasındaki dövizler tükenmiş, hazine tamtakır vaziyette memleket iflâsın eşiğine getirilmiştir. Kısacası memleket ekonomisi koma halinde yatar vaziyettedir. Parababaları koma halinde ölüm döşeğine soktukları ekonomiyi suni teneffüsle **yaşatabilmek için para - dolar dilenmeye çıkmışlardır.**

Para - Dolar, emperyalist parababalarında, onların IMF (Uluslararası Para Fonu) Dünya Bankası gibi para kuruluşlarında vardır. Fakat bu kuruluşlar, daha doğrusu emperyalistler babalarının hayırına kimseye kredi vermezler. Onlar o ülkeyi daha fazla kendilerine bağımlı kılmak, daha fazla sömürebilmek, daha fazla talan edebilmek hesabını güderler. Bunun için de dolar dilenen ekonomisi felç Türkiye gibi geri kalmış ülkelere bir takım şartlar öne sürerler. Bu ülkelerin satılık parababaları, bunalımlarına çare bulabilmek, sömürülerini sürdürebilmek için öne sürülen şartları kabul etmek zorunda kalır. Vatanı, milleti, ülkenin yeraltı ve yer-

(Devamı 3. Sayfada)

MHP'NIN TICARET POLISLERI

13 Eylül Salı akşamı, Zeytinburnu halkına zorbalıklarıyla kan kusturan komando bozuntuları deri işçisi Kasım Gündüz'ü kurşunladılar. Olayın üzerinden henüz iki gün geçmeden Ticaret Bakanı, T.V. ekranlarında, büyük bir gönül rahatlığıyla yeni bir polis örgütünün kurulması hazırlıkları içinde bulunulduğunu açıkladı. «Ticaret Polisi»nin kuruluş gerekçesi ciddi (!) ve masum (!) açıklamalarla savunulmaya çalışıldı.

Sözüm ona ticaretin kontrolsuz gidişi yani vurgunculuk böylece önlenecekmiş. Fakat bu polis teşkilâtının fiilen görevinin ne olacağı hakkında tek söz yok! Mevcut polis teşkilâtları hergün ulu orta işlenen cinayetlere seyirci kalırken, saldırganlar serbest dolaşıp (eşkalleri bildirildiği halde) Kasım Gündüz «neden saldırıya uğradığı» hakkında sorguya çekilirken, yeni polis örgütü nasıl bir görev üstlenecek? Ticaret polisi zamları mı kovalayacak, pahalılığı mı tutuklayacak? Hiçbiri değil! Yeni polis örgütünün kuruluşunun ardındaki amaç, MHP yanlısı katil sürülerine resmî polis üniformaları giydirmektir. Böylece komando bozuntularının saldırıları polislik görevi kisvesi altında sürdürülebilir. Saldırganlıklara karşı koymaya kalktınız mı da «Devlet memuruna» hakaretten tutuklanıvermenize de hiç ses çıkaramazsınız.

MHP için, «Hükümet olmanın» başlıca amacı: El verdiği kadar çok militanını devlet kadroları içine yerleştirmek, ordusuyla, polisiyle, eğitimiyle tüm devlet örgütlerini faşistleştirmektir. MHP, böylece devlet cihazının devasa olanaklarını, halkı baskı altında tutmak, kendi iktidarını gerçekleştirmek için hazırlanıyor. MHP'li bakanlar da partilerinin bu «kutsal görevini» yerine getirmek için ellerinden geleni ardlarına koymuyorlar. Kafataşcı felsefenin teorisyeni, «Ekonomist» bay A. O. Güner iş başına gelir gelmez Yeşilköy hava limanı işletmesine 250 komandoyu yerleştirmekte hiç te te reddüte düşmedi. Şimdi Yeşilköy hava alanında bağıra çağıra faşizm

(Devamı 2. Sayfada)

Vatan Partisi'nden ECEVİT'E AÇIK MEKTUP

Sayın BÜLENT ECEVİT
CHP Genel Başkanı

Bildiğiniz gibi bir süreden beri sosyalist ve demokrat çevrelerde «Cephe» tartışmaları yapılmaktadır. Bu tartışmalara, «Umut» gazetesinin sorularına cevap vermenizle, CHP de katılmış oldu. Yurtseverlerin, yurt sorunlarını ve halkının kurtuluşu için ileri sürülen önerileri görüşmelerinden ve tartışmalarından doğal bir şey olamaz. Bu anlayışla, CHP'nin «Cephe» hakkındaki düşünceleri üzerine partimin eleştiri ve görüşlerini bildirmek istiyorum. Tartışmalar hiç şüphesiz gerçeği bulmak ve birbirimizi ikna etmek amacını taşır. Halk ve yurt sorunları ile ilgili her düşünce ve öneri kimden gelirse gelsin, önemle ele alınmalı ve somutlaştırmak için candan çaba sarfedilmelidir. Tartışmalarda olumlu noktaları öne çıkarmak ve o olumluluklardan hareket ederek ileri ve yapıcı sonuçlara varmayı amaçlamak **tutumumuz** olmalıdır.

Ne var ki, CHP, DİSK'in az çok soyut olarak koyduğu, sosyalist ve demokratların tartışmaları ile ortakça ona somut bir öz kazandırmasını istediği «UDC» çağrısı karşısında, olumlu ve yapıcı bir tutum gösterememiştir. Çağrının olumsuzluklarını eleştirmek başka bir şey, —onu her devrimci ve demokratın yapması görevidir— fakat çağrının soyutluğu gerekçe gösterilerek **«Cephe kurulmamalıdır»** sonucuna varmak başka bir şeydir. DİSK'in çağrısı zaaflarına rağmen **özünde, «emperyalizme ve gericiliğe karşı»** bir **Cephe kurma** önerisidir. Böyle bir öneriyi **«Etkin bir demokratik mücadele yöntemi oluşturmak üzere iyi niyetli bir arayış»** şeklinde yorumlamak, cephe önerisini geriye çekiştirmek anlamını taşır. Belirli bir cephe önerisini, ne olduğu belli olmayan **«etkin bir demokratik mücadele yöntemi»** seviyesine indirmek, öneriyi biçimsizleştirmek, belirsizleştirmektir. Cephe önerisini biçimsizleştirme, ilkelleştirme yorum ve çabalarının altında, Cephe kurmayı reddetme, Cephe kurma çalışmalarını olumsuz yönde etkileme düşüncesi yatmaktadır. CHP'nin en azından göstermesi gereken davranış öneriyi ilkelleştirme yollarına sapma yerine, konu soyut ise somutlaştırılmasını istemek, karşı ise karşı olduğunu söylemek olmalıydı.

«Umut» gazetesine verdiğiniz demecinizde, diyorsunuz ki: **«Cephe düşüncesi bizden gelmediği halde, sahipsiz bir top gibi, her nasılsa, bizim kucağımızda kaldı. Bu konuda bize sorular sorulmaya bu düşünceden bizim bir sonuç, bir somut çözüm çıkarmamız beklenmeye başladı.»**

Cephe düşüncesinin Cumhuriyet Halk Partisi'nden çıkmadığını bu konularla ilgilenen hemen her sosyalist veya demokrat bilebilir. DİSK'in cephe düşüncesine gelmesi de yeni sayılabilir. Sosyalistlerimizin bugün bu noktaya gelmeleri önemli bir olaydır. Türkiye'de emperyalizme ve gericiliğe karşı bir Halk Cephesi örgütlenmesi gerektiğini sürekli savunan ve bunun politikasını yürüten Vatan Partisi ve SOSYALİST Gazetesidir. Vatan Partisi 1. Olağan Kongresi Halk Cephesi örgütlemeyi karar altına almıştır. Cephenin nasıl örgütleneceği konusunda somut önerisi ve bu yolda pratik çalışmaları da olmuştur. Sosyalist Gazetesi Halk Cephesi Politikasını tutarlı bir Sosyalist ruhla savunan bir yayın organıdır. CHP'nin **«Cephe düşüncesinin kendilerinden gelmediği»**ni vurgulamasından, bir kaygı içinde olduğu anlaşılmaktadır. Kaygılanmaya pek yer olmasa gerek. Çünkü Halk Cephesi düşüncesinin ve politikasının gerçek sahipleri bellidir. Ama bu konu ne kadar önem taşır? **«Bize ait olmayan bir düşünce, sahipsiz bir top gibi her nasılsa bizim kucağımızda kaldı»** dendiği zaman, bu nokta birinci derecede önem taşır. Çünkü Cephe düşüncesinin sahipleri vardır; ve onlar Cephe tezini sosyalist ve demokrat ortamımıza tartışmaya sunalı aylar olmuştur.

CHP yurtsever güçlerin bir parçasıdır. Burjuva demokrattır. CHP'nin, yurtsever güçlerin önüne belli sorunlar koyması, o sorunların tartışılmasını istemesi, somut sonuç ve çözüm önerileri beklemesi en doğal hak ve görevidir. Bu ne kadar doğal ise, Sosyalistlerin de, Yurtseverlerin önüne belli bir yurt sorununu koyması, onun tartışılmasını, somut çözümler çıkarılmasını istemesi, en az o kadar doğaldır. Cephe konusunda sosyalistlerin, CHP'nin düşüncesini öğrenmek istemesi, eğer varsa, somut önerilerini beklemesi çok tabiidir. Bırakalım sosyalistler ve demokratlar arasında, böyle karşılıklı bir hak ve görev anlayışının ve sorumluluk duygusunun olması gerektiğini, bu duygu ve anlayışın en geniş yurtsever çevrelere yerleşmesi, yerleştirilmesi gerekir. Yurtseverler arasındaki bu kaçınılmaz ilişkide yadırganacak bir taraf yoktur.

Ancak, CHP, sosyalistlerin Cepheyi kurmasını kendisinden beklediğini söylediği zaman, sorun daha farklı bir anlam kazanır. Bir kere, hiçbir Proletarya Sosyalisti bu güne kadar, Türkiye'de Cephe kurulmasını CHP'ne bağlı olarak koymamıştır. Ve Cephe örgütlenmesini CHP'nin üzerine atmamıştır. Tersine, bütün Proletarya Sosyalistleri «emperyalizme ve gericiliğe karşı» kurulacak Halk Cephesinin, öncü örgütleyicileri olarak hep kendilerini görmüşlerdir. En başta kendilerine güvenmişlerdir. Proletarya Sosyalistlerine göre Halk Cephesinin örgütleyici gücü **Sosyalist Blok**'tur. Peki nasıl oluyor da CHP, Sosyalistlerin Cephe örgütlenmesini kendisinden beklediği sonucuna varabiliyor? CHP'ni böyle bir sonuç çıkarmaya iten sebeplerden biri, Burjuva ve Küçük Burjuva sosyalistlerinin kuyrukçu politikalarıdır. CHP onları hep kuyruğunda göre göre kendisini baş görmeye alışmıştır. Burjuva ve küçük burjuva sosyalistlerinin kuy-

(Devamı 3. Sayfada)

Yeni Zulüm Tasarıları Geliyor

İktidardaki soyguncu çete bir «asayiş» demagojisi tutturdu gidiyor. Ana muhalefet partisinin lideri Sayın Bülent Ecevit'te iktidarın bu demagojisine alkış tutup İçişleri Bakanı'na güvendiğini söyliyerek Resmi Katillere destek olmaya devam ede dursun, **hükümet, 17 kanun tasarısını meclise vermeye** hazırlanıyor. İktidarı ele geçiren soyguncular çetesi ülkeyi kanunları çiğneyerek yönetiyor. Öldürülen öğrencilerin-öğretmenlerin-işçilerin, köylülerin katilleri bulunmazken, ve halk topluca katledilirken hangi kanunların, kitapların uygulandığından bahsedilir. Parababalarının uşağı Demirel ve çetesi, bugüne kadar yaptıkları kanunsuz gidişi ve halka karşı uyguladıkları baskı, zulüm ve cinayetlerini kanuna ve kitabına uydurma çabası içindeler. Önümüzdeki dönem cinayetleri ve zulmü yüzlerce, binlerce arttıracaklar. Cinayet ve zulümlerini kanuna, kitaba dayandırma ve meşru gösterme kaygısı içindeler. Bu kaygı halktan korkularından kaynaklanmaktadır. Ama zalimler zulüm ve cinayetlerini kitabına uydursalar bile en sonunda halkın mücadelesi önünde yok olacaklardır. Halkın temsilcileri olan sosyalist ve demokratların önündeki görev ileriki günlerde yeniden meclise verilecek olan «DGM» kanun tasarısına ve yurttaşların elinde kalmış olan son demokratik hakları elinden alan yeni kanun tasarılarına karşı hazırlanmak, örgütlü ve sistemli mücadele etmektir. Siyaset çetesinin anti-demokratik kanun tasarılarına karşı güçlerimizi birleştirerek mücadele edelim ve zorbaların zorbalığını iyice açığa çıkaralım. Zorbaların hakkından halkın örgütlü mücadelesi gelecektir.

ŞİLİ'DE DEVRİMCİ GÜÇLERİN YENİLGİSİ ve DERSLER

11 Eylül 1973: Amerikan Emperyalizmi, tekelci ve toprak sahipleri oligarşisi Şili'de kanlı askeri diktatörlüğünü kurdu. Faşizm bir avuçluk egemen azınlığın menfaatlerini korumak için onbinlerce Şili'liyi yok etti, zindanlara gönderdi; işçi sınıfının ve halkın tüm demokratik hak ve hürriyetlerini ortadan kaldırdı, gerçek demokrasiye doğru gidişi zor yoluyla durdurdu. Sömürücü azınlık, kan dökücü diktatörlükten yana olduğunu bir kez daha gösterdi.

Şili olayı, Halk Birliği'nin doğuşu, seçimleri kazanışı, yaklaşık 3 yıllık yönetimi ve faşist askeri darbeyle devrilişi ile, kısacası tüm süreci ile büyük dersler taşımaktadır.

HALK BİRLİĞİ VE HALK BİRLİĞİ HÜKÜMETİ

Şili'de, komünistler, Sosyalistler, Radikaller, Bağımsız Halk hareketi, Tek Halk hareketi ve Sosyal-Demokratlar Emperyalizme ve Sömürücü egemen azınlık oligarşisine karşı Halk Birliği adıyla anılan Cepheyi oluşturdular. Bu geniş Cephe, Emperyalizmin ve gericiliğin tüm karşı koymalarına rağmen Ekim 1970 te yapılan seçimleri kazandı. Şili Sosyalist Partisinden S. Allende Devlet Başkanı oldu; yukarıda adı sayılan partilerin temsilcilerinden Halk Birliği hükümeti kuruldu. Halk Birliği hedefini «geri kalmışlığı ve yoksulluğu yenmek ve yabancı egemenliğine ve oligarşi yönetimine son vermek» olarak saptadı ve bu doğrultuda çalıştı. Büyük bakır madenciliği endüstrisinin millileştirilmesi, bazı büyük tekellerin millileştirilmesi, bankaların devlet kurumları haline getirilmesi, toprak reformunun yeniden canlandırılması, gelirlerin işçi sınıfı lehine yeniden dağıtılması, konutlandırma, kamu sağlığı ve eğitimde ilerleme, bağımsız dış politika, birçok sendika hareketinin oluşturulması, işletme, alım-satım ve fiyat kontrol komitelerinin kurulması... Bütün bunlar Halk Birliği Hükümetinin, hedefine ulaşmak için yaptığı girişimlerdi. İşçi sınıfı ve emekçiler, Halk Birliği Hükümetini bu icraatından sonra daha büyük bir güçle desteklediler. Nisan 1971'de yapılan Belediye seçimlerinde Halk Birliği oylarını % 50,9 una aldı, 1970 Başkanlık seçiminde ise oy oranı % 36,2 idi.

Ama ABD emperyalizmi, tekeller ve büyük toprak sahipleri oligarşisi, henüz tam anlamıyla altedilmemişti. Hükümet avadanlığını ve devletin bazı kesimleri üzerindeki kontrolünü kaybeden gericilik, karşı-devrimci faaliyetlerini hızlandırdı. Lenin'in yenilgiye uğrayan gericilikle ilgili olarak «yenik sömürücülerin, on kat büyümüş bir enerjiyle, azgın bir hırsla ve yüz kat büyümüş bir nefretle, kaybettikleri «cenneti» geri alma savaşına atılacakları» yolundaki sözleri, emperyalizmin ve gericiliğin henüz sadece kısmî bir yenilgiye uğradığı Şili için daha da geçerli idi.

Elindeki tüm güçleri seferber eden emperyalizm ve egemen sömürücü azınlık sonu gelmeyen sabotaj, tahrik ve baltalamalara girişti. Azınlığın azınlığı bir avuç sömürgen, devrimcilerin hataları sonucu ortaya çıkan devrim cephesindeki çatlaklardan faydalanmayı da bildi. Yine gericilik, Şili'de devrim cephesinde yer alan devrimci partilerin sağ günahlarıyla daha güç kazanan «sol» esker akımları provakasyon unsuru olarak kullanmayı da başardı. Sonunda 11 Eylül 1973 te Emperyalizm ve gericilik, Halk Birliği hükümetini zor yoluyla devirerek kanlı diktasını kurdu. Gerçek demokrasiye doğru ilerleyen Şili, faşizmin zindan karanlığına boğuldu.

YENİLGİNİN SEBEPLERİ VE DERSLERİ

Dünyanın bu uzak köşesinde olup bitenleri Şili devrimcileri nasıl değerlendiriyorlar; önce ona bakalım. Şili Komünist Partisi yöneticilerinden Rene Castillo, «Şili Devriminin Öğretileri: Dersler ve Beklenenler» başlıklı değerlendirmesinde Şili'de devrimci güçlerin hatalarını, zaaflarını belirtiyor.

Şili'de devrimci güçlerin başarısı, büyük ölçüde Devrimci Güçler Cephesinin -Şili'deki adıyla Halk Birliği'nin- inşasının başarısına da bağlı idi. Elbette bu konuda yapılan hatalar yenilgide önemli rol oynadı. R. Castillo bu konuda şunları belirtiyor:

«Şili devriminin zaferini sağlamak üzere halk çoğunluğunu kazanmak; en geniş toplumsal tabakaları işçi sınıfı etrafında toplayıp birleştirmek demekti. İşçi-Köylü ittifakı her devrimci sürecin belirleyici rolü oynamıştır ve oynamaya devam etmektedir. Ne var ki, Şili'de toprak reformunun hızlandırılması, bu ittifakı -Şili sınıf mücadelesi tarihinde hep zayıftı- geliştirdiyse de, bu iktidar döneminde kullanılan güç bakımından yetersiz kaldı»

Bu temel ittifak sorunundaki yetersizliklerin yanısıra işçi sınıfının diğer toplum tabakalarıyla ittifakındaki problemleri R. Castillo şöyle belirtiyor:

«Memleketimiz koşullarında, tekelci olmayan burjuvaziyi, özellikle orta ve küçük burjuvazi zümrelerini ya veya bu ilişkide kazanmak, geniş orta tabakaların işçi sınıfının etrafında birleştirilmesi gerekiyordu. Ve biz bu tabakalarla veya bunların çoğunluğuyla birliğe ulaşmayı (...) başarabildikçe kesin devrimci zaferler kazanmamız mümkün oldu. Bu zaferlerin birincisi Halk Birliği Hükümetinin işbaşına gelmesi olmuştur.»

«Ancak daha o zaman durumu birbiriyle çelişik şekilde değerlendiren görüşler vardı. Bu, halk hareketinin doğru olarak yönetilmesini önledi ve sonunda, 11 Eylül yenilgisinde belirleyici etken oldu.»

Diğer sınıf ve tabakalarla ittifak meselesinin devrimci güçlerce farklı değerlendirilmesi, bu konuda ortak, sürekli ve tutarlı bir politikanın sürdürülememesi, R. Castillo'nun deyişiyle «ilkeli bir politika sürdüren «sol» ve sağ oportünist tuzaklardan kaçınan birleşik bir liderliğin yokluğu» yenilgide, en önemli rolü oynadı. R. Castillo bu konu şöyle formüle ediyor:

«Bizim yenilgimiz işçi sınıfının müttefiklerinden kopmasının sonucu idi»

Halk Cephesinde, işçi sınıfı örgütünün temel görüşlerini savunma özgürlüğünü titizlikle koruma meselesinin önemine ve bu konudaki yanlışın sonuçlarına Şili Komünist Partisi yöneticisi şöyle işaret ediyor:

«Şili Komünist Partisi bir işçi sınıfı partisidir. Fakat proleteryanın ve tüm halkın liderliğini yapmamız (...) emekçiler arasında önemli mevziler alan Sosyalist Parti ile işbirliğini gerektirir. (...) Fakat bu, her işçi sınıfının temel görüşlerini şu veya bu açıklıkla, ne zaman ve nerede gerekiyorsa belirtilmesini men'etmemeli idi. Biz, sorunları parti yönetimi düzeyinde tartışıyor ve sınıfsal tavrımızı açıklıyorduk. Fakat bu iş tabandaki halk arasında gerektiği gibi yapılmıyordu. Yapılmış olsaydı sosyalistlerle komünistler arasında birliğe ve tüm devrimci sürece zarar veren küçük burjuva devrimciliğinin yaygınlaşmasına engel olunabilirdi.» (s. 20)

Aynı yazıda bilhassa Hükümet etme olanağını bulan Halk Birliği'nin önemli hatalarından birine, —devlet meselesine pratikteki anti-marksist yaklaşımına— şöyle değiniliyor:

«Devlet yönetiminin, 1970 seçim zaferinden sonra elimize geçen bölümünde bu aygıtı olduğu gibi özümseme, yani ne yönde olursa olsun hiç değiştirmeden kullanma eğilimleri belirdi.» (s. 24)

R. Castillo, «devletin sınıf karakterini değiştirme» konusunda yapılan hataların «gericilere demokratik özgürlüklerden yararlanma fırsatı verdiğini» belirtiyor ve ekliyor: «idealist özgürlük anlayışı problemlerin çözümüne sınıf savaşından kopuk olarak yanaşım, olumsuz bir rol oynadı. [illegible] lemlerine katılanmamız faşistleri daha da azdırdı.» (s. 15) Oysa «Özgürlük bir küçük burjuva mistisizmi değildir. Halka inanç ve züğürde bolluk anlamını taşır (...)Özgürlüğün hedefi (fakirliği giderme), Ruhu (oy davarlığını kaldırma), İnsanı (tepeden tırnağa örgütlenme), Müeyyidesi (Halkın Adaleti), Beşiği (Halkın Kültürü), Kontrolü (prensip basın yayını), Uygulaması (Sağlıklı hoşgörülük), Gücü (Halkın Ordusu) Sembolü (Vicdana karışmayış) Dünyası (Ağır sanayi pusulası), Rakamı (namuslu sosyal istatistik)dir. Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın Vatan Partisi programının Özgürlük (Hürriyet) bölümünden yaptığı bu özet, R. Castillo'nun sözünü ettiği «ideal özgürlük anlayışı»nın ne derece önemli alanlarda geri dönülmez yanlışlara kapı açabileceğini gösteriyor.

1970'de ancak belirli bir kısmı, devrimci güçlerin eline geçen tekelci burjuvazi ve büyük toprak sahipleri oligarşisinin devlet cihazının sınıf karakterini değiştirmeyiş, Şili devrimcilerine pahalıya mal oldu. «Baskıcı, Pahalı, bürokratik ve militarist» devletin bu sınıf karakteri büyük ölçüde olduğu gibi bırakıldı. Ordu, polis, istihbarat teşkilatı, adalet cihazı, radyo-televizyon ve öteki devlet kuruluşları devrimci gidişi durmadan baltaladılar ve sonunda devrimci güçlere ölümcül darbeyi indirebilecek derecede ayakta kaldılar. İşçi Sınıfı Partisine girişte Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın şu yazdıkları Şili deneyinde bu konuda yapılan yanlışın ne kerte büyük ve önemli olduğunu anlatıyor: «Gerçekten Demokratik kurtuluş mu isteniyor? Şehirde ve köyde: İşsizliği ve Derebeyi kalıntılarını kaldırmak birinci iş, baskıcı ve pahalı, bürokratik ve militarist devleti, ucuz devlet kılmak ikinci iştir. «Şilili devrimciler devlet meselesindeki yenilgisinden sonra, bu «ikinci iş»in gerçekleştirilmesindeki zaafları açık yüreklice itiraf ediyorlar.

Faşist darbeden bir ay sonra Şili Komünist Partisi bir bildiri yayınladı. Bildiride kurulacak yeni düzenin özellikleri de sıralanıyordu. Bu özelliklerin aynı zamanda Şili deneyinde devrim güçlerinin hatalarının neler olduğunu da göstermekte. Şili Komünist Partisi 11 Ekim 1973'de şunları ilân etti:

«Fakat halk tekrar iktidara gelecektir ve şurası muhakkak ki, önceki anayasal düzenin tekrar kurulmak zorunda olmayacaktır. Yeni bir anayasayı ve yeni yasaları demokratik tarzda dikte edecektir. Yeni iktidar biçimleri (...) yaratacaktır.

«Tüm olanlardan sonra, Şili halkının yeni tip bir ordu ve polis örgütlemeye hakkı vardır, en azından şimdiki yapıların tekrarlanmasını önlemek için, ordunun, polisin ve devletin kurumlarını faşist unsurlardan temizlemeye hakkı vardır.»

...Bugünkü gibi bir yargı gücünü (...) parlamentoyu yarın kim savunabilir?

«...Aynı şekilde halk yönetiminin hemen hemen üç yılı bulan iktidar döneminde eleştirsel, öz-eleştirisel bir değerlendirilmesinin yapılması da gereklidir, zorunludur. Bu dönem boyunca büyük şeyler yapıldı, fakat aynı zamanda büyük hatalar da yapıldı.»

(«Şili Komünist Partisinin Şili Halkına Çağrısı,» 11 Ekim 1973)

Şili'deki acı deneyler, bir diğer konu üzerinde yerli-yersiz konuşmayı da getirdi: Sosyalizme barışçıl geçiş meselesi üzerine. ..

Şili'de devrimci güçler parlamento, seçim ve diğer legal imkânları güçlü bir şekilde kullandılar, Emperyalizm ve gericilik dışında hiç kimse, Şili devrimcilerini bu imkânları kullandıkları için eleştiremez. Ama Şili'de Devrimci Güçler barışçıl metotlarla daha uzun yol katedemediler; kalıcı zaferler elde edemediler, Lenin'in barışçıl geçiş meselesine getirdiği şu özlü açıklama Şili Devrimci Güçlerinin bu konudaki zaaflarını da göstermektedir:

«Silâh halkın elinde, halk üzerine çöken hiçbir baskı yok: işin temeli bu idi. İşte her türlü Devrimin barışçıl gelişimine elverişli olan ve garanti veren şey bu idi.» (Lenin, Parolalar Dolayısıyla, Bk. Leninizm Nedir, Dr. Hikmet Kıvılcımlı). Şili'de son derece güçlü barışçıl mücadele araçları, bu araçların yarattığı imkânlar Lenin'in işaret ettiği noktada seferber edilmedi ya da edilemedi. Artık Şili devrimcileri de bu noktadaki gafletlerine işaret ediyorlar. «Yeni Anayasa», «yeni yasalar», «yeni iktidar organları», «yeni tip bir ordu» ve «polis»...

Şimdi artık ileri sürülen bu hedefler, 11 Eylül 1973 öncesi düşülen yanılgıların bilince çıktığının göstergesidir.

Şili devrimcileri barışçıl metotlar kullandıkları için değil, barışçıl metotları yukarıdaki hedeflere ulaşmak için kullanamadıkları ve bunun sonucu barışçıl metotlarla daha uzun yol katedemedikleri için eleştirilebilirler.

Şu anki durum ise elbette artık farklıdır. Faşizm kanlı diktasını kurmuştur. R. Castillo bu durumu şöyle özetliyor: «Yasal yol Şili'de 11 Eylül'de yıkıldı.»

Elbette «olmayacak şeyi olurmuş gibi göstermek te, olacak şeyi olmamış gibi göstermek te, kendini ve halkı aldatmaktır. En alevli ihtilâl günlerinde bile Marksizm: Önce barış yoluyla, insan kanı akmaksızın Sosyal Devrime gidilmesine uğraşır. İşveren Sınıfı, her zamanki gibi, kişi çıkarı uğruna dünyayı süngü ve kurşunla yangına vermiye girişince, Küçükburjuva yığınları da, gene her zamanki gibi, horozu gören tavuk gibi zorun altına sinerek bir avuç burjuva terörcüsüne taparsa, barışa yapılacak iş kalmamıştır.

İsa'nın «Bir yanağına vururlarsa, öbür yanağını çevir» diyen köle buyrultusu, çöken Antika toplum parolasıdır. Firavun'a karşı isyan bayrağını kaldırmış Musa usulü: «Göze göz, dişe diş» parolası günün parolası olur. Buna, kimi tatlısu sosyalistleri «Blankizm» mi derlermiş? Marksizm bir avuç soyguncunun zılgıdı önünde armut toplamak değildir.» (Leninizm Nedir? Dr. Hikmet Kıvılcımlı)

İTTİFAKLAR; HALK CEPHESİ

CEPHE TARTIŞMALARI : 3

TSİP ve CEPHE SORUNU

TSİP politikası doğrultusundaki yayın organlarını incelediğimizde «Güçbirliği», «Sosyalist Birlik», «Anti-Faşist Cephe» üzerine pek çok kereler yazıldığını görürüz. Dolayısıyla, TSİP'in bu konulara karşı duyarlı olduğu, kayıtsız olmadığını düşünmek en doğal olanıdır. Elbette, pek çok kereler yazmak bugün doğru davranmak için yeterli olamaz. İçinde bulunduğumuz ortamın tam bir değerlendirmesi, bize atılacak ilk adımları gösterecektir. TSİP'in Cephe'yle ilgili soyut, Türkiye şartlarından kopuk genel değerlendirmelerini - örneğin İlke dergilerindeki bir seri Anti-Faşist Cephe incelemesini v.b. geçip daha çok günümüzdeki «Cephe» tartışmaları ile ilgili görüşlerinin eleştirisine geçmek daha yararlı ve pratik olacaktır.

Burada da, TSİP'in genel olarak Cephe anlayışının eleştirisine geçmeden önce Cephe yoluna çıkışta önemli iki prensip yaklaşımı konusundaki görüşlerini eleştirerek başlamak gereklidir.

«CEPHE» YOLUNA ÇIKIŞTA CAN ALICI İKİ NOKTA

1 — Cephe örgütlenmesinde siyasal partilere düşen görev: TSİP bu soruyu şöyle cevaplandırmaktadır: **«Esasen dünya tarihinde tüm Cephe hareketlerinin sürükleyici güçleri siyasal partiler olmuştur.»** (Kitle, s. 127) **«Bu bakımdan Demokratik Güçbirliğinin kalıcı olarak gerçekleşebilmesi için, her şeyden önce sosyal bir olgu niteliğini taşıyan siyasal bir ağırlığı olan siyasal örgütlerin ve grupların bir araya gelerek ortak mücadele ilkelerinde anlaşmaları zorunludur.»** (a. y.)

Böylece genel bir doğru TSİP tarafından benimsenmektedir. Ama, onun genel doğru olması, ne yazık ki Türkiye'de herkes tarafından kendiliğinden kabul edilmesini getirmiyor. Hatta taban tabana zıt görüşlerin doğmasına da engel olunamıyor. Bu nedenle genel doğru, temelli gerekçeleriyle savunulup, diğer görüşler pratik ihtiyaçlar doğrultusunda çürütülmedikçe yol almak oldukça zorlaşmaktadır.

Cephenin siyasi partilerin işi olduğu görüşüne ters düşen bir gelişme, yaşadığımız günlerdeki UDC çağrısıdır. Ayrıca TİP'in de bu konudaki görüşleri yeteri kadar açık değildir. TSİP, UDC çağrısını DİSK'in yapmasını bu temel anlayıştan hareketle eleştirmektedir. Gerçekten de, hangi gerekçeyle olursa olsun UDC çağrısının bir sendika tarafından yapılması ve o seviyede kalması Cephe örgütlenmesi için en büyük zaaftır. TSİP'in bu temel konu üzerindeki görüşlerine katılmamak elde değil, sırf katılmak ta yetmez bu görüşlerin tersini savunanlara karşı ortakça bu genel doğruyu döğüştürmek Cephe için kaçınılmaz görevdir. Cephe yoluna, siyasî partiler yolundan çıkmayan her davranış bütün iyi dileklerine rağmen Cephe'ye varamıyacaktır.

2 — «Cephe» yolunda ilk adım için TSİP ne der?:

«Üstelik te göstermeye çalıştık ki CHP'nin anti-faşist güçbirliği saflarına katılabilmesinin belki de en etkin yolu, onun solundakilerinin bir blok oluşturmalarıdır. Ve bu blok sözle değil, bu doğrultuda somut girişimlerde bulunarak meydana getirilebilir.» (Kitle,s.169)

«CHP solundakilerden» TSİP ne anlar, ve bu yolda **«somut girişimler»** nelerdir? Bunlara gelmeden önce meseleye teorik plânda bakmaya çalışalım.

Önce, CHP'nin solundakiler anti-faşist mücadelede tutarlı demokratlar olmalıdır. Sınıf uzlaşmacısı Demokratik Sol'dan, daha sola atladığımızda sosyalistlere, proleterya sosyalistlerine varılır. Ve bunlar her zaman Sosyal Demokrasiden daha tutarlı demokrasi savaşçıları olmuşlardır.

Sonra, Dimitrov dünya deneylerinin ışığında, Cephe örgütlenmesinde en önemli subjektif etkenlerden biri olarak, **«güçlü bir devrimci parti»** den bahseder. Ve gerçekten böyle bir parti gerek Cephenin örgütlenmesinde **harekete geçirici,** gerekse Cephede **baş teminattır.** Yani, ancak güçlü örgütlenmiş bir proleter sosyalist hareket Cephe için önemli bir avantaj olabilir.

Türkiye'mize baktığımızda ise ,CHP'nin solunda partiler ve eğilimler vardır, fakat henüz **«güçlü devrimci bir parti görünmüyor».** Öyleyse, yapılması gereken bir başına Cephe örgütlemeye girişerek güç gösterme bölücülüğüne düşmek değil, zayıf güçleri birleştirerek Cephede **önde olma, güçlenme** savaşı vermektir.

O zaman, Cephe örgütlenmesine içinde bulunduğumuz günlerde **«nereden başlamalı?»** sorusuna cevap; daha kaypak kayaları Cephe saflarına yuvarlayıp, orda tutabilmek için, önce sosyalist partiler ve eğilimler birliğinden oluşan kaldıracı kurabilmekten geçer. Bu anlamda TSİP'in önerisi ile Vatan Partisi I. Kongre kararlarındaki Cephenin **ilk adımı** olarak sosyalist partilerden meydana gelecek **«Ortak Kurmay Merkezleri»** kurulması önerisi çakışmaktadır.

Teorik olarak böyle bir yaklaşımdan sonra pratik plânda TSİP **«CHP'nin solunda»** kimleri görür ve **«somut girişimleri»** nelerdir? bunları açıklamalıyız. Ancak bundan sonra, TSİP'in Cephe yoluna çıkıştaki görüşlerini bütünlüğüyle anlatmış olabiliriz.

TSİP'E GÖRE: SOSYALİSTLER, SOLLAR VE YOK'LAR

Önce olayları kısaca gözden geçirmek TSİP'in bu konudaki görüşlerini açıklamamıza kolaylık sağlayacaktır.

1 — TSİP 7.2.1977'de Kitle'de yayınlanan **«Faşist Tırmanışa Karşı Çağrı»** sını şu siyasi örgütler ve eğilimlere yapmıştır: CHP, Milli Birlik Grubu, TİP.

Burada anti-faşist bir dayanışma için **«CHP'nin solunda»** Milli Birlik Grubu''nu saymazsak sadece TİP vardır.

2 — TSİP'in seçimlerdeki tavrı bu konuda daha açık bilgi vermektedir. TİP'in tek başına CHP'ye «dayanışma» teklifini eleştiren TSİP şöyle der: **«Merkezi sosyalist Birliğin bugünden yarına gerçekleşmeyeceği, uzun süreli ve ilkeli ideolojik-Pratik çalışmaları gerektirdiği bilinen bir olgudur. Ama tek bir merkezi siyasal örgüt (işçi sınıfı partisi) altında birleşmenin subjektif koşullarına henüz sahip olmayan değişik sosyalist çizgilerin hiç değilse, örgütsel bağımsızlıklarını koruyarak, geniş bir sosyalist blok oluşturmaları mümkün olmalıydı.»** (Kitle,s.152)

TSİP bir **«merkezi sosyalist birlik»** amaçlar ve bu, işçi sınıfı partisi olacaktır. Ama bu oluncaya kadar da **«Sosyalist Blok»** kurulmasından yanadır.

Kimler sosyalisttir sorusuna TSİP şu cevabı vermektedir: **«sosyalistler hareket içinde» TİP, «İDD çizgisi»,** Özgürlük Yolu ve TSİP bulunmaktadır. (Kitle,s.158)

Ayrıca, aynı yazıda anti-faşist saflarda yer alan **«Sol» maceracılardan** bahsedilir.

Bütün bu sayılanların içinde V.P. ,TEP, SDP yoktur. O zaman şu soru akla gelir: Bu partiler **«CHP'nin solunda»** sayılmadığından TSİP'e göre bunlar ya CHP'nin sağındadır, ya da yok sayılmaktadır. TSİP bu soruyu şöyle cevaplandırıyor:

«Ve diğerleri...» başlığı altında aynı yazıda şöyle denmektedir. **«Bir de "parti" adı altında örgütlenmiş bazı kuruluşlar vardır. Bunların siyasi anlamda sosyal bir fonksiyonları olduğunu iddia etmek bir hayli zordur. TEP ve SP mevcut başkanlarının «tarihi» kişilikleriyle varlıklarını sürdürebilen kuruluşlardır... VP de «fahri başkanı» sayesinde varlığını koruyabilen bir kuruluştur»** (Kitle, s. 158).

Burada üç parti için **«CHP'nin sağındadır»** denmiyor. O zaman bu partilerin, **«sosyal fonksiyonları ol»**madığından TSİP tarafından YOK edildikleri ortaya çıkmaktadır. Onlar, kimi **«tarihi»,** kimi **«fahri»** başkanları sayesinde varolabilen **«parti»** lerdir.

Zaten seçim sonrasında TSİP tarafından yapılan Temmuz 1977 tarihli **«anti-faşist güçbirliği çağrısı»**na VP'nin dahil edilmeyişi bu YOK sayışın en son somut belgelerindendir. Çünki bizzat TSİP'in mantığına göre anti-faşist cephede yer almak için sosyalist olmak gerekmez. Örneğin **«sol maceracılara»** cephede yer vardır.

Eğer TSİP siyaset yaptığı iddiasında ise daha ciddi olmalıdır.

Evvelâ, bu yok sayışlarda TSİP **kendi içinde** tutarlı mıdır? SP ve TEP ile TSİP'in Eylül 1975'te kurdukları önce **«sosyalist»,** sonra **«Ortak Büro»**yu nasıl izah etmeliyiz? YOK larla Büro kurup sihirbazlık yapılmadığına göre demek bu partiler 1975'lerde TSİP'e göre VAR dırlar. Fakat aradan iki yıl geçince bu partilerin TSİP tarafından YOK edildiğini görüyoruz. TSİP bunu açıklamalıdır, nasıl YOK edilmişlerdir, anlatılmalıdır.

Fakat, ne yazık ki böyle bir zahmete girilmez.

O zaman bu **«Bir varmış bir yokmuş»** masalını açıklamak bizlere düşer. Kitle'nin satır aralarından şunlar çıkmaktadır:

«Ortak Büro» kurulduğunuda şöyle denmiştir: **«Demokratik Güçbirliğinde yeri olan yukarıda saydığımız parti ve örgütlerin** (sayılanlar. TBP, TİP, TEP, SP, TSİP) **tümü katılmıyor diye katılanlarla** (bunlar TSİP, TEP, SP'dir) **güçbirliği çalışmaları yapılmamalı mıydı? Yapılmaması başlı başına ilkesizlik ve Demokratik Güçbirliği'ne yanaşmayan yanlış görüşle aynı paralele düşmek olmaz mıydı.»** (Kitle, s. 79).

Burada TSİP'in güçbirliğine **«tümü»** gelmeden gelenlerle yola çıktı diye kendini eleştirenlere verdiği cevap doğrudur, gelmeyenler yerine davranılmalıdır. Ve Ortak Büro kurularak öyle yapılmıştır.

Fakat aradan iki yıl geçince Temmuz 1977'de şöyle denir: **«...anti-emperyalist-anti-faşist güçleri ağırlıklı bir şekilde temsil etmeyecek birliklerden yana hiç değiliz.»** (Kitle,s.169) Bir başka yerde **«Şu halde sosyal ağırlığı olan tüm anti-faşist ve anti-emperyalist siyasal çizgilerin bu plânda bir araya gel»**meleri istenmektedir. (Kitle,s.172)

Birinci cümledeki **«anti-emperyalist-anti-faşist güçleri ağırlıklı bir şekilde temsil etmeyecek birlikler»**e katılmayı reddetmek, **«ağırlıklı bir temsile»** giden yolu **tıkamak** değil midir? Eylül 1975'deki **«Ortak Büro»**da yanyana gelen üç parti gelmeyenlerden **«ağır»**mıydı? Bu açık bir zikzaktır.

İkinci cümle **«Sosyal ağırlığı olan»** siyasal çizgilerden bahsedilmektedir. **«Ağırlığı»** kim tayin edecektir? Ve bunun ölçüsü nedir? Bunlar hep TİP'vari değerlendirmelerdir. TSİP sık sık TİP'in **«bölücü ve sekterliğinden»** şikâyet eder, ama **«sosyal ağırlık»** mantığında TİP'le aynı noktaya gelinmiştir.

Bu değişiklik nasıl izah edilebilir? **«Ortak Büro»**nun dağılma momentine TSİP'in Dr. Hikmet Kıvılcımlı'yı inkârı denk düşmektedir. TSİP bu **«yükü»** üzerinden attıktan sonra proleterya sosyalizmi kırıntılarından iki yıl içinde kurtulmuş ve hızla TİP oportünizmine yaklaşmıştır. TİP sosyalist hareketin bölünmüşlüğünü inkâr ederek kendi solundaki partileri görmezden gelir, TSİP aynı şeyi üç partiyi YOK sayarken yaptığında daha tutarlı bir gerekçe getirebiliyor mu? Meseleyi **«fahri»** veya **«tarihi»** başkanlara bağlamak ciddiye alınabilecek bir çözümleme değildir. Netice olarak proleterya sosyalizmi kırıntılarından kurtulan TSİP'in **«güce tapınma»** hastalığı kaçınılmaz olarak artmıştır. Ve şimdi kendi dışındaki siyasi eğilimlere tıpkı TİP gibi **«ağırlık»**lar mantığıyla bakmaktadır.

Bu konuda TİP'e yönelttiğimiz eleştiri (BK. sosyalist,s.42) TSİP için de aynen geçerlidir. Şunu da tekrarlayalım **«Sosyal ağırlık olmak»,** konu Cephe olduğuna göre, faşizme ve gericiliğe karşı savaşma kararlılığı ve gücüdür. Bu konuda kuru kalabalıklar kimseyi yanıltmasın. İDD çizgisi sık sık şikâyet ettiğiniz **«CHP takipçiliği»**ne devam ederse, bu gücün faşizme ve gericiliğe karşı savaştaki **«sosyal ağırlığı»** ne olur? Tutarlı bir savaşçı olmadıkça bütün kalabalıklığına rağmen hafiflemez mi?

Sonuç olarak, TSİP'in bu temel yanılgısı —yâni güce tapma hastalığı— Cephe konusuna iki önemli noktadan doğru yaklaşımını sakatlamaktadır.

Eğer faşizme ve gericiliğe karşı savaşıyorsa, Cephe için hiçbir güç küçümsenmemelidir. Böyle her gücün YOK sayılması Cepheyi zayıflatmaktan başka bir sonuca varamayacaktır.

Cephe yolunda TSİP için son olarak şunu söylemeliyiz: **«Vatan Partisi'ni Sosyalist görmeyebilirsiniz, ve bu konuda tavrımız sözle sosyalist olduğumuzu ispatlamak,» «başınızın etini yemek»** olmayacaktır.

«Fakat kendi «teorik ve pratik çapı» na göre faşizme ve gericiliğe karşı hiç bir ikircikliğe düşmeden her devrimci gibi binbir işkenceye katlanarak savaşan Vatan Partisi'ni «küçük» de olsa —gerçekten tutarlı Cephecilerseniz— YOK sayamazsınız. Bu en çok Finans-Kapital Cephesini sevindirir.»

Gelecek sayı: TSİP'in genel olarak Cephe anlayışı

MHP'NİN TİCARET POLİSLERİ

(Baştarafı 1. Sayfada)

propagandası yapılıyor, ilerici - demokrat kişiler polisin gözü önünde sille tokat dövülüyor. Bu kadarla kalındığını sanırsanız, aldanırsınız. Ticaret Bakanımız, Kapıkule gümrüğündeki kadroların yetersizliğinden yakınarak, oraya da 200 yeni personelin (Türkcesi MHP militanının) alınması gereğini «ihsas eyledi». Aslında bu, tüm gümrüklere 5000 komandonun yerleştirilmesi planının bir parçasıdır. Bu arada MHP nin gümrük dalevereleriyle yani finansman olanakları bulma çabasını da göz ardı etmeyelim. Üç yıl önce Ankara'da görülen bir dava da ileri sürülen ve yalanlanmayan MHP'nin ABD üstlerindeki kaçakcılıklardan elde ettiği milyonların, artık Türkeş'in hempalanına yetmediği anlaşılıyor.

Şimdi ise MHP, 2. MC'ye 16 mil letvekili ile katılmanın verdiği cesaretle bölük - pörçük tedbirlerle yetinemiyor. Bu yüzden «komandolara has» bir polis örgütü kurmanın çabaları içinde. Ticaretin polisiye tedbirlerle denetim altına alınabildiği görülmemiştir. Bu girişim, kafaları Abdülhamit'in hafiyeleri gibi çalışan sorumluların bunu bilmediklerinden değil, ne yolla olursa olsun baskı ve zulümü ayakta kalmalarının tek yolu olarak gördükleri için tezgâhlanıyor. Bu yüzden, MHP militanlarıyla birlikte örgütlenecek «ticaret polisi» ticarî vurgunları, karaborsacılığı, istifçiliği takip etmekten çok, pahalılıktan yakınan halkı yıldırmaya namzettir. 2. MC her icraatından sonra halkın tepkisini bastırabilmek için silahlılara ve silaha sarılıyor. Türkiye terör ve zulümün kol gezdiği bir ülke oldu. Şimdi terörün sorumluları resmî üniformalara bürünecekler. Kim buna göz yumabilir? Boynumuza geçirilecek ipin hazırlanmasını sessizlik ve tevekkülle bekleyecek miyiz? «Zaten, devlet burjuvazinin baskı aracı değil mi?» diyerek, faşizm hazırlıklarını küçümsemek, göz ardı etmek «sol çocukluk»tan başka birşey olamaz. Faşist mihrakların her girişimine, her adımına karşı örgütlü, kararlı direnmek gerekir. Bütün burjuva özelliklerine rağmen devlet cihazının faşistleştirilmesindeki tehlikeyi görmemek, buna karşı mücadelenin acilliğini kavramamak en bağışlanmaz siyasî körlükten başka birşey değildir. Bugün sosyalistler «Ticaret Polisi Yasa Önerisini» B. M. Meclisinden geçmesini önlemek gibi olanaklara sahip değiller. Fakat sosyalistler «Halk Cephesine» giden yolda güncel sorunlar karşısında ortak davranış göstererek, kamu oyunu seferber etmek için tüm güçlerini zorlayarak Meclis çalışmalarını etkiliyebilirler ve bunun için çabalamalıdırlar. Ticaret polisi kurulduktan, MHP militanları tüm devlet cihazını ellerine geçirdikten sonra yaygara koparmanın kimseye yararı olmayacaktır. «At»ı alan devleti ele geçirmeden davranmalıyız.

DGM DİRENİŞİNİN YILDÖNÜMÜNDE

(Baştarafı 4. Sayfada)

raktılar. 5. gün direniş sönük bir şekilde sona erdi... Bu arada, CHP'nin parlamento muhalefeti ile birlikte DGM yasası meclisten çıkarılamadı.

3 — FİNANS - KAPİTAL'İN İŞÇİ SINIFINA SALDIRISI

Direnişin sona ermesinden sonra, bu kez işverenler saldırıya geçti. 3 bin civarında işçinin iş akdi feshedildi. Bu işçiler işyerlerinde ekonomik - demokratik mücadelede öne geçmiş, işverenin gözünü korkutmuş öncü işçilerdi. DİSK Genel Başkanı bu işten çıkarmaları şöyle yorumladı: **«DİSK'in başına belâ olsun diye çıkarılan işçiler, aslında onu çıkaranların başına belâ olacaktır.»** DİSK Genel Başkanı, herhalde sadece işsiz kalan işçilere DİSK'in ödeyeceği paraları düşünüyor ve DİSK'in başındaki bu «belâ»nın nasıl işverenlerin üstüne yıkılabileceğini hesaplıyordu. Oysa mesele bu kadar basit değildi. 12 Mart faşizminden çıkılalıberi yükselen işçi sınıfı mücadelesinde sivrilmiş, önde dövüşmüş işçilerdi, işten çıkartılanlar. Finans - kapital bu birikimi yok ederken bir yandan da direnişe katılan - katılmayan işçilerin gözünü korkutmak istiyordu; nelere kâdir olduğunu işçilere anlatmak niyetinde idi.

Sonuçta A. Baştürk'ün dediği doğru çıktı: **«Eylemi yapan yüzbinlerce işçidir, bu eylemlerden DİSK yöneticileri sorumlu tutulamaz»**dı. Finans - kapital de öyle davrandı. DİSK yöneticilerini bir günlük nezaret ile ceza(!)landırırken, 3000'den fazla ileri işçiyi işsizliğe ve yoksulluğa mahkûm etti. Bu öncü işçiler büyük işverenlerin «kara liste»lerine geçtiler. Yeniden iş bulmaları daha da güçleştirildi.

16 EYLÜL DGM DİRENİŞİNİN DERSLERİ

16 Eylül direnişi ile, 15 - 16 Haziran 1970'den beri ilk kez işçi sınıfı politik bir konu üzerinde güçlü bir müdahalede bulundu. DGM yasasına karşı **en aktif ve en güçlü** mücadeleyi yürüterek tüm ezilenlerin öncüsü olduğunu bir kez daha gösterdi. DİSK'in tabanı bu politik soruna ciddiyetle sahip çıktı.

16 Eylül direnişi DGM'lerin çıkarılmayışında en büyük payı olan eylem idi.

16 Eylül direnişi ittifaklar, güçbirliği konusundaki eksikliklerin, yetersizliklerin önemini gözlere batırdı. DGM'lere karşı demokratik güçler birlikte seferber olamadı; DGM ile ilgili bölük - pörçük, dağınık, birbiriyle ilişkisiz eylemler - direnişler birbirini izledi.

16 Eylül direnişi, özellikle direnişe katılan işçilere sosyalist politik bilinçten yoksun, sosyalist politikanın dışında sendika liderlerinin mücadeledeki samimiyetsizliklerini, kararsızlıklarını ve bencilliklerini gösterdi; politik mücadelenin politik örgütlenmeyle başarılacağı işçi sınıfımızın daha geniş kesimlerince anlaşıldı.

16 Eylül direnişi sonrası olanlar, işverenlerin sendikalizmi nasıl koruduklarının - kolladıklarının bir göstergesi idi. Finans - kapital sendikacılara hiç dokunmazken, işverenler sendika yöneticilerine muhalefet eden işçileri işten çıkartmaya özellikle dikkat ettiler. Bu yüzden işten çıkartmalar sendika yöneticilerince sadece bol bol protesto (!) edildi.

SONUÇ

16 Eylül direnişini olumluluğu ve olumsuzlukları ile değerlendirememe; onu sadece «işçi sınıfının mücadelesinde bir kilometre taşı» olarak görme, işçi sınıfının bundan sonraki eylemlerine zaaf katmaktan başka şeye yaramaz. Tersine 16 Eylül 1976 direnişindeki olumsuzlukları göze batırmak, işçi sınıfının diğer eylemlerinde bunların etkisini asgariye indirmek, başta gelen görevimiz olmalıdır.

İLK ÖĞRETİM FACİASI

(Baştarafı 4. Sayfada)

lüks okullar inşa edilmekte, şehir dışına, gecekondu bölgelerine gidildikçe eğitim Amerikan yapısı barakalarda sürdürülmeye çalışılmaktadır.

Okul sayısının yetersizliği kimi zaman iki, bazen üç tedrisatlı eğitimi zorunlu kılmaktadır. Bu türden uygulamalar daha çok gecekondu bölgelerindeki okullarda yapılmaktadır. Bu durumda çocuklar, ya sabahın köründe okula gitmekte veya akşam karanlığında okuldan dönmektedir. Bu düzensiz eğitim, çocuğun okul dışında oyun ve çalışma ile geçecek zamanını da etkilemekte, çocuklar daha küçük yaşlarından itibaren sistemsiz ve düzensiz bir yaşantının içine itilmektedirler.

Öğretmen yetiştiren okulların az oluşu ile, öğretmen ihtiyacı karşılanamamaktadır.

1973 - 74 öğrenim yılında öğretmen yetiştiren okul sayısı 89, öğretmen adayı 63.609 iken aynı yıl öğretmen ihtiyacı 156.476'dır. Öğretmen okullarının azlığı ve giderek faşist yuvaları haline getirilmelerinin yanı sıra İmam - Hatip Okullarının sayısı 1973 - 74 yılında 130'dur. Bu sayının daha da arttırılması yolunda çaba sarfedilmektedir.

4 — Ders kitapları: Çocukları küçük yaşta araştırmaya, incelemeye yöneltecek sözlük, ansiklopedi, atlas gibi kitapların az sayıda ve pahalı oluşu, okul iktaplarının da ezberciliğe dönük oluşu, çocukların eğitilememesi sonucunu getirmektedir. Öğretim sistemimizin ilkokuldan üniversiteye kadar ezbere ve üretimden kopuşa dayalı olması, okuldan sonra meselelerin çözümünde ve çalışma hayatında uyumsuzlukları, başarısızlıkları getirmektedir. Vatan Partisi Programına göre «Öğretim Sistemi: Bilhassa kol işi ile kafa işi arasındaki uçurumu doldurma hedefini güdecek. İLKOKULLAR, Çevre üretimlerinin tarla ve fabrika ve ilh. sistemine göre... programlanacak», «Öğretim DEMOKRATLAŞTIRILACAK. Ezberciliğe değil, güçlükler karşısında hâlçareleri bulma, yani hafıza yerine zekâyı işletme prensibi öğretim ve eğitimin baş prensibi olacak.» denilmektedir.

Bilim ve gerçek dışı hazırlanan kitaplara giderek daha fazla gerici ideolojinin yerleştirilmesi için MC iktidarlarınca çaba sarfedilmektedir.

Resmî okul kitaplarının dışında çocuklara hitap edecek, onları eğitecek kitaplar son derece az ve yetersizdir. Çocukların kafaları Tom - Miks, Teksas vb. gibi vurdulu - kırdılı kitaplarla ambale edilmektedir. Ayrıca televizyonun vur - kırlı serileri ile çocukların beyinlerine sevgi, kardeşlik, barış gibi duygular yerine bencillik, haksızlık ve kavgacılık tohumları ekilmektedir.

5 — Ders araçlarının pahalılığı: MC iktidarının son zam paketleri ile, halkımız, çocuklarını ilkokulda bile okutamama durumuna getirilmiştir. Kâğıda yapılan zamla birlikte defter ve kitap fiyatları en az % 50 oranında artmış, okul forması, çanta ve diğer ihtiyaçlara yapılan zamlarla birlikte, ilkokula başlıyacak bir çocuğun masrafı 1.000 TL.'ye yaklaşmıştır.

6 — Öğretmenlere düşen büyük görev: Çocuklarımızın başarılı ve kişilikli yetişmesinde öğretmenlerimize büyük görevler düşmektedir. Şehirde ve köyde binbir türlü baskı, ölüm ve yıldırmalara karşı yiğitçe mücadele eden öğretmenlerimiz, yarının büyüklerini eğitirken gerçekten çok büyük ve kutsal bir vatan görevini yerine getirmektedirler. Çocuklarımızı gerici ideolojilerden korumak gibi bir görevi yerine getirmeye çalışan öğretmenlerimizin bu olumlu çabalarını yok etmenin kendileri yönünden çok önemli olduğunu bilen parababaları öğretmenlere karşı sürgün, ölüm ve baskıyı her an uygulamaktan çekinmiyor.

Vatan Partisi Programı, «Hak arıyan adliye gibi, HAKİKAT arıyan ve İNSAN YARATAN öğretim, eğitim ve ilim cihazlarımız da, ülkemizde gerçekten KEŞİF ve İCAT ruhunu beslemek için tam istiklale kavuşacak. Bütün eğitmen, öğretmen ve profesörler, kendi KÜLTÜR SENDİKALARI'nda şahsiyetlerini ve menfaatlerini koruyacaklar. Hükümet, bir öğretim kanunu ile, öğretim kollarını, öğretmen vasıflarını, okul masraflarını belirtmekle kalacak ve özel müfettişleriyle yalnız o kanunun uygulanmasını kontrol edecek. Başka şekilde, öğrencilerin geleceği, sosyal güvenlik ve faaliyetlerine karışmıyacaktır» demektedir.

Çocuklarımızın okulsuzluktan, öğretmensizlikten, gerici ideolojilerin etkisinden kurtulmaları, öğretmenlerimize karşı yapılan baskı, zulüm, sürgün ve öldürmelerin son bulması elbetteki Vatan Partisi Programının hayata geçirilmesi ile mümkün olacaktır.

Gerici eğitime ve gerici ders kitaplarına karşı mücadelede gerek, başta öğretmenlerimiz olmak üzere, vatansever bütün öğretmenlere düşen görev, öğrencisi ve velileriyle bütün bu gerici eğitim kurumlarında, gerici ideolojiye karşı örgütlenmede bütün öğretmenlere düşen görev, velileri de bu mücadelenin içine çekmek onları da bilinçlendirmek olmalıdır. Çoğu zaman formalite gereği kurulan Okul Aile Birlikleri bu işin örgütlenmesinde bir ilk adım olabilir.

IMF KÖLELİĞİ

(Baştarafı 1. Sayfada)

üstü bütün kaynaklarını emperyalistlere peşkeş çekmek, onların satılıklık karakterleridir.

IMF heyeti, Türkiye'ye işte bu amaçla gelmiştir. Kredi dilenen yeri parababalarına, şartlarını sürmüştür. Önerilen «tedbirler» bellidir. Bunlar her ülkede öne sürülen şartlardır. Önce vereceği kredinin, sermayenin güvenliğini ister. Sermayenin güvenliği, ülkedeki sosyalistlerin demokratların susturulması, baskı altına alınması demektir. İkincisi: Kamu İktisadî Teşekküllerinin bütün mal ve hizmetlerine —dolayısıyla iğneden ipliğe herşeye— zam. Ve yüksek oranla devalüasyon. Üçüncüsü, ekonomik yatırımların durdurulması, ücret artışlarının önlenmesi. Yani «Stabilizasyon Politikası».

Egemen parababalarımız ve onların temsilcileri, milleti kandırabilmek için «Biz lider ülkeyiz, Türkiye'ye kimse birşey dikte edemez» diye hava basa dursunlar, IMF heyeti karşısında «el pençe divan durup», onların isteklerini kölece uygulamaya mahkûmdurlar. Ancak, yerli parababalarımız, bu tedbirlerin uygulanmasında, halka bindirilecek en ağır yüklere karşı, halkın tepkisinin patlama noktasına gelmesini engellemek zorundadırlar. Çünkü, bu onların sonu olur. Onun için satılık parababaları, halkın potansiyelini düşük tutmak için «ince hesaplar» peşindedir. IMF'nin ise uzun boylu böyle bir derdi yoktur. İşte bu yüzden, parça parça devalüasyon yapıp, halka kazığı yavaş yavaş batırmak isteyen yerli parababalarının temsilcileri ile yüzde 30 - 40'a yakın oranda bir seferde devalüasyon yapılmasını isteyen IMF heyeti, bu konuda kesin bir uzlaşmaya varamamıştır.

Ancak «ZAM PAKETİ» konusunda ve Kamu İktisadî Teşekküllerinin Merkez Bankasınca desteklenmesinin engellenmesi konusunda IMF'nin önerileri kabul edilmiştir. Bir türlü açılamayan «Zam paketi» nihayet açılmış, «bayram hediyesi» olarak halkımıza sunulmuştur.

Böylelikle sahte «milliyetçilerin», yabancı emperyalistlere kul köleliği bir kez daha açığa çıkmıştır.

MADEN İŞ 22. KONGRESİ

(Baştarafı 4. Sayfada)

dikacıların menfaat kaygularına değil, ulusal partiler arasındaki mücadeleye bağlıyordu. Lenin sendika tarafsızlığı adlı yapıtında şunları söylüyor: «Fakat o zaman Plekhanov sendikalara politik ayrılıkları sokmanın zararlı olacağını söylemişti... Evet, Plekhanov bu aptalca şeyi söylemişti ve Sosyalist Devrimci baylar, doğal olarak, taklit etmeye değmeyecek herşeye sarıldıkları gibi, buna da sarılmadıydılar. Yine de biz, Plekhanov'un sözlerine göre de "politik ayrılıkları sokma"dan uygulanamayacak olan kongre kararına göre davranmalıyız. (...) Biz böyle bir ayrılığa (hatta monarşist kafalı işçilerle olan ayrılığa bile) grev v.s.'nin birliğini bozacak zemini hazırladıkları için karşı olduğumuzu her zaman ilân edeceğiz, fakat her zaman genel olarak işçi sınıfı saflarına, özel olarak tüm işçi sendikalarına "bu ayrılığı sokacağız"». (Bk. Sendikalar Üzerine, Marks - Engels - Lenin, Bilim Yay.)

«...Her yerde her zaman sendikaların, işçilerin partisiyle bağlaşmasını desteklemeliyiz, fakat belli bir ülkede, belli bir ulus arasında hangi partinin gerçekten sosyalist olduğu ve işçi sınıfının partisi olduğu sorunu özel bir sorundur ve ulusal koşullara göre, ulusal partiler arasındaki mücadeleyle çözümlenir.» (Keza s. 389).

Elbette Lenin, Maden - İş'li sendikacıların umurunda bile değildir. Onlar sendikalara politik ayrılıkları sokmanın zararlı bir şey olacağını» söylerken, aslında Plekhanov gibi aptalca birşey söylemiyorlar. Tersine zümre menfaatlerinin bilincinde olarak son derece uyanık konuşuyorlar; çünkü «sendikalara politik ayrılıkların sokulması» demek, sosyalist siyasetin, her türden burjuva siyaseti ile açık dövüşü demektir ve bu açık dövüştür ki sendikalizmin, gangster sendikacıların, sosyalist siyaset yasakçılarının ipliğini pazara çıkaracak, onların ne mal olduğunu ve ne menem sosyalist olduklarını işçi sınıfına gösterecektir. Yine aynı açık dövüş, «hangi partinin gerçekten sosyalist olduğu ve işçi sınıfı partisi olduğu» nu sendikacıların icazetini bir kenara iterek açığa çıkartacaktır.

SONUÇ

Maden - İş 22. Genel Kurulu «seçimler» ile son buldu. Maden - İş'in üst kademesinde şimdilik herşey «eski tas eski hamam» kaldı. Sendikalizmin egemenliği berdevam; dolayısıyla, yönetimde birkaç ismin değişmesi tepede herşeyin aynı kalmasını engellemeyecek.

Ama sınıf mücadelesi geliştikçe işçi sınıfı, işçi sınıfı sosyalistlerinin de uğraşı ile, sosyalist siyasî bilince ulaşacaklar; şimdiden ulaşmaktalar da. Sınıfların mücadelesi yok olmadıkça, işçi sınıfı sosyalistleri yok edilmedikçe bu sonuç, kaçınılmaz.

Maden - İş gibi üyelerinin güçlü mücadele deneylerine sahip olduğu, konsantrasyonu büyük işyerlerinde örgütlü bir sendikada sosyalist siyaset yasakçılığı, sendikalizm, hergün daha büyük bir hızla işçi yığınından tecrit oluyor. 40 yıllık sendika ağalarının, sendikalistlerin, aristokrat işçilerin sosyalizm üzerine nutukları, keskin «sosyalist»likleri işçilerin gözünü boyayamıyor. İşçiler «ayinesi iştir kişinin, lâfa bakılmaz» misali sabah - akşam «sosyalizm» satan bu sosyalist siyaset yasakçılarının ne mal olduğunu hergünlük mücadelede görüyorlar.

Şimdilik işçi sınıfının sesi Maden - İş kongrelerinde yeterince duyulamıyor. Ama gelişen işçi sınıfı hareketi sendikalizmin baskılarını, egemenliğini, anti - demokratik tüzük bentlerini yıkacak, Maden - İş metal işçilerinin «sınıf mücadelesi okulu» haline gelecektir.

OYUN İÇİNDE OYUN

(Baştarafı 4. Sayfada)

Bu yeni oyun sadece AUER işçilerine değil, her geçen gün artan işsizliğe - pahalılığa ve faşizme karşı uyanan tüm mahalle halkına ve oradaki devrimcilere yöneliktir.

İlericilere, yurtseverlere, devrimcilere, kısaca mahalledeki halkımıza yönelen oyun ise, aşağıdaki gibi sahnelenmektedir: 18 Eylül 1977 tarihinde, yani yukarıda anlatılan olaydan üç gün sonra, mahalleye yerleştirilen üç - beş faşistin yoldan geçen ve aynı mahallede oturan ilerici birisine «ilericileri ve devrimcileri yaşatmıyacağız» naralarıyla saldırdılar. Olayı gören mahalle sakinleri olaya müdahale ediyoyr. Kalabalığı gören faşistler, taşıdıkları bıçak ve tabancalarla halka saldırıyorlar. İşin ilginç tarafı ise olaydan hemen sonra, Ekip arabalarının yetişmesi, polislerle birlikte fakat ayrı vasıtalarla 30 - 40 civarında komandonun (faşistin) gelmesi.

Olay yerine gelen polislere faşistler, «şu evi arayın», «bu kişiyi götürün», «bu da devrimci» gibi emirler vermesi ve polislerin de bunları aynen uygulaması halk tarafından tepkiyle karşılanmıştır. Polisin bu yanlı tutumuna tepki gösteren ve olayla direk ilgisi olmayan bir kaç vatandaş, sokak ortasında polisce dövülüp karakola götürülmüştür. Halkımızın yüzde yüz zararına ve parababalarının yüzde yüz yararına uygulanan ekonomi - politika iflas etmiştir. Her geçen gün artan işsizlerimize yenileri eklenmektedir. Hayat pahalığı son safhasına ulaşmıştır. Halkımızın açlık ve yokluk içinde yüzmektedir. Bıçak kemiğe dayanmıştır. Bunu gören parababaları ve onların sadık dostu mevcut MC iktidarı, halkın işsizliğe pahalılığa karşı gösterdiği tepkiden Azrail'den korkar gibi korkmaktadır.

Bu nedenle de, çalışanlara fabrikalarda uyguladıkları baskı ve terörü gecekondu mahalielerine çeşitli biçimlerde uygulamaya başlamıştır. Parababaları düzeninin, yaratığı olan işsizliği - pahalılığı ve son zamları halkımızın gözünden kaçırtmak için yeni yeni 1 Mayıs ve Ümraniye katliamları değişik yöntemlerle sahnelemektedir. Sahnelenmek istenen oyunlarla başa çıkmak halkın ve devrimcilerin ortak düşmana karşı ortak mücadelesinden geçer.

Bugünün acil sorunu halk cephesinin inşası için Sosyalist Bloku inşa etmektir. Bütün gerçek sosyalistler an geçirmeksizin sosyalistler arası bloku hayata geçirmek için seferber olmalıdırlar.

Maden - İş'li bir işçi

HALKI KİMLER KARANLIKTA

(Baştarafı 1. Sayfada)

rakamlara dayanarak, nereyi «barajlarla donattığını» sormak gerek.

Elektrik enerjisi üretiminde, devlet fideliğinde yetişen parababaları, ülkemizi yabancı parababalarına peşkeş çekmekle bu kadarla mı yetiniyorlar?... MC iktidarı kurulur kurulmaz yaptığı işlerden biri de ABD'nin güdücülüğündeki Enerji Ajansına katılmak oldu. Ülkemizi, haraç-mezat yabancılara satmaktan çekinmeyen MC, enerji alanındaki bağımlılığımızı daha da pekiştirmek, yer altı ve yer üstü enerji kaynaklarımızı daha rahatça uluslararası finans-kapitale peş keş çekmek için bu kuruluşa üye olmayı gizlilik içinde başardı. Enerji Ajansı aracılığıyla Emperyalizm Demirelleri Türkeşleri daha rahat davrandıracaktır! Foil-Oil santralları daha rahat kurulacak ve kurdurulacaktır. Ayrıca, parababalarımız Emperyalizmin ekonomik sömürü aleti olan Enerji Ajansı'na katılarak, OPEC ülkelerine karşı Emperyalizmin yanında yer alarak, vatansızlıklarını bir kez daha ispatladılar.

Dışa bağımlı bir politikayla elde edilen elektrik enerjisinin tüketiminden yararlanma ve kullanma sınıflar arenasına nasıl yansımaktadır? Türkiye nüfusunun ancak % 39'u elektrikten yararlanmaktadır. Geri kalan % 61'i ise bu ürünlerden yararlanamamaktadır. Üretilen elektrik enerjisinin % 77'si ise sanayi kesiminde kullanılmaktadır. Halkın alınteri-göznuru sonucu üretilen elektrik enerjisine parababaları, el koymaktadır. Ayrıca «çok tükettikleri için indirimli fiattan yararlanırlar.» Ancak köylere elektrik bağlama işine sıra gelince yoksul köylülüğümüzden «tesisise iştirak bedeli» istenmektedir. Demek ki, halkımızın alınteri, kanı ve canı pahasına elde edilen ürünün % 77'sinden parababaları, yani çok küçük bir azınlık yararlanmaktadır. Sermaye düzeninde diğer alanlarda olduğu gibi cefa emekçi halkımıza, sefa parababalarına. Ayrıca, elektrik enerjisi tüketiminde bölgesel dengesizliklerde söz konusu. Elektrik enerjisinin Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerimizde çok az tüketildiği gerçeği var. Örneğin Marmara'da kişi başına 666,6 kwh olan tüketim, Doğu Anadolu'da 149,6 kwh'dir. Bu ise parababalarının Doğu halkı üzerindeki katmerli sömürüsünün bir ifadesidir.

Sonuç olarak, parababalarının Türkiye halkını eli kolu bağlı olarak Emperyalizme teslim etmesi, enerji alanına yansımazlık edemezdi. Atom çağında karanlıkta kalışımızın nedeni dışa bağlı enerji politikasının sonucudur. Hazine tam-takır olunca da dışarıdan petrol ithal edilememekte ve dolayısıyle, Fuel-Oil santralları çalışamamakta ve Türkiye karanlıkta kalmaktadır.

OKUYUCULARIMIZA

Gazetemiz, Bayram tatili nedeniyle ve kâğıt bulunamadığı için 1 gün geç çıkıyor.

Ayrıca «VATAN PARTİSİ MÜCADELE TARİHİNDEN BELGELER» ve «GENÇLİK» seri yazımıza, yer darlığı nedeniyle bu sayımızda yer veremedik, özür dileriz.

SOSYALİST

İKTİDAR HALKA

(Baştarafı 1. Sayfada)

ka iddiası omayan çelebice muhalefeti zorlanabilir. Kitle örgütleri, meslekî kuruluşlar, geniş halk yığınları pahalılığın «becerikli hükümet» — «beceriksiz hükümet» sorunu olmadığını kavrayabilirler.

O halde, durmak zamanı geçti. Zaten patlama noktasında olan hoşnutsuzluğu, küllenmeden örgütlemek için görev devrimci ve demokratlari bekliyor.

VATAN PARTİSİ'NDEN ECEVİT'E AÇIK MEKTUP

(Baştarafı 1. Sayfada)

rukçu politikaları CHP'ni böyle düşünmeye zorlamış olabilir. Ancak bu meselenin bir yanıdır. İkinci yanı CHP'nin büyüklük hastalığına tutulmuş olmasıdır. CHP, Cephe sorununun çözümününün CHP'nden beklendiğini iddia eder ve bunun «Doğal», «Yadırganmaması» gerektiğini söylerken, «CHP'nin en büyük siyasal güç olduğunu» «ve Demokratik Mücadelenin ön safında yer aldığını» gerekçe olarak gösteriyor. CHP hangi anlamda «Türkiye'nin en büyük siyasal gücü»dür? Kastedilen meclisteki mebus ve seçimlerde alınan oy sayısı olsa gerek. MC partilerinin toplam gücü: aldıkları oy ve çıkardıkları milletvekili sayısı «en büyük CHP» den büyüktür.

Bizce daha önemli olan nokta, CHP'nin büyüklüğünün sosyalistler üzerinde iddia olunan etkisidir. CHP, büyük olmasından dolayı sosyalistlerin, Cephe örgütlenmesini kendisinden beklediğini iddia ediyor. Buna «doğal», «yadırgamıyoruz» diyor. Söylenenlerin açık anlamı: Sosyalistlerin «büyüğe», «kuvvetliye» boyun eğdiğidir. Sosyalistleri «büyüklük» ve «büyükler» önünde eğilen ve ona yaslananlar olarak bilmek ve değerlendirmek yanlıştır. Proletarya sosyalistleri «büyükler» ve «kuvvetliler» önünde eğilmez ve onlara yaslanmazlar. «Kuvveti» «büyüğü» görünce ona bağlanan, onun arkasına takılan burjuva ve küçük burjuva sosyalistleridir. Gerçek sosyalistler için, asıl olan işçi sınıfının çıkarlarıdır. Bu bakımdan CHP'nin sosyalistler hakkındaki kanaati yanlıştır. CHP'nin bu yanlışı, küçük burjuva büyüklük hastalığından kaynaklanmaktadır. Halk Partisi gözünü açıp gerçek dostu proletarya sosyalizmini, burjuva ve küçük burjuva sosyalizminden ayırdetmelidir.

Proletarya Sosyalistlerinin Cephe örgütlenmesinde CHP'nden önderlik beklemediklerini daha önce söylemiştik. Sosyalistler; CHP'nin «büyük» olduğundan dolayı Halk Cephesi içinde yer alması gerektiği kanısında değiller. Proletarya Sosyalistleri, teorik bakımdan CHP'ni, hür burjuvaların ve küçük burjuvaların bir partisi olarak değerlendirdiklerinden, kurulacak bir Halk Cephesi'nde yer alması gerektiği kanısındadırlar. Yoksa hiçbir şeye dayanmadan, rastgele CHP'ne yer veya önderlik verilmiyor. CHP'nin «büyük»lüğü veya «küçüklüğü» onun Cephe'de yer alıp almamasını etkileyen bir faktör değildir. Cephe'de yer almada temel prensip emperyalizme ve gericiliğe karşı gerçekten mücadele etmesi ve mücadele etmek istemesidir. Bu prensibe sadık olan örgüt ve kişilerin bir teki dahi dışarıda bırakılamaz. Onun için CHP'nin kendisine verilen «değer»in «büyük»lüğünden değil yurtseverliğinden ileri geldiğinin bilincine varmalıdır.

CHP'nin «demokratik mücadelenin ön safında yer aldığı» iddiasına gelince; bu iddia tartışılabilir. Biz de, işçi sınıfı sosyalistleri olarak, en tutarlı demokratlar olarak, demokrasi mücadelesinin en ön safında döğüştüğümüzü söylüyoruz. Bunu söylerken, CHP'nin burjuva demokrat bir unsur olduğunu ve demokrasiyi tutarsızca savunduğunu unutmuyoruz. Gerçekten, CHP demokrasiyi tutarlıca savunamıyor. Zaman zaman demokrasi düşmanlarıyla can ciğer kuzu sarması olabiliyor. Onların küçük tavizlerine aldanıyor. Bunlara en somut örnek, 5 Haziran seçimlerinden bu yana demokrasi düşmanı eli kanlı MC partileriyle mücadele yerine, onları kurtarma çabaları gösterilebilir, CHP'nin kaypaklığına. Örnekleri çoğaltabiliriz, ama gereği yok. CHP'nin demokrasiyi tutarlıca savunabilmesi proletarya sosyalistlerine güvenmesine, dayanmasına ve onlarla candan ittifak yapmasına bağlıdır. CHP bunun bilincine varmalıdır.

Bu açıklamalardan sonra, tartışmamız gereken noktalara girebiliriz. Bu noktalar; CHP'nin bir Cephe hareketi içinde yer almak istememesine gösterdiği gerekçelerdir. Birinci gerekçe: Sosyalistlerin önerdiği cephenin **«amaçta değil dirençte birlik için bir cephe.. bir başka deyişle savunma için cephe»** olduğu, **«oysa aslında savunma durumunda olanların, bozuk düzeni sürdürmek isteyenler»** olduğu ve «CHP'nin ise tarihsel gelişim açısından savunmada» olmadığı belirtilerek ve buradan hareketle bir Cephe örgütlenmesi içinde yer almama sonucuna varılıyor.

CHP pek çok şeyi birbirine karıştırmaktadır. Cephe konusunda görüşleri de son derece bulanıktır. Önce Cephenin kendini ve amacını ele alalım. Meseleyi en somut bir şekilde koymaktan başka çıkar yol yoktur: Türkiye'nin sosyal sınıf ilişkilerinin ve sınıf mücadelesinin kaçınılmaz sonucu olarak bir tarafta sömürücü modern Finans - Kapital ile vurguncu antika tefeci - bezirgân güçler «gerici emperyalizm cephesini» kurmuşlar ve politik planda MC olarak karşımıza çıkmışlar. Diğer tarafta, ortak çıkarları bu iki gerici zümre ve sınıfın devrilmesinde olan en geniş halk yığınlarımız, objektif olarak Halk Cephesi'nde yer almakla birlikte, sübjektif olarak Halk Cephesi'ni örgütleme göreviyle karşı karşıyadırlar. Türkiye'de somut cepheleşme bu. Ve bu cephe CHP'nin karıştırdığı gibi amaçsız bir birlik değildir. Sorunu böyle koymak, Cephe kurma görevini tarihî sosyal şartlarından koparmak demektir. Halk Cephesinin amacı; İktidarı zaptetmek ve Halkın Devrimci Demokratik Yönetimini kurmak, Finans - Kapital ile tefeci - bezirgânlığı bir daha geri gelmemecesine tarihin çöp sepetine atmaktır. Bu en genel amaç daha özel ve ayrıntılı biçimde programlaştırılıp, somutlaştırılır. Halk Cephesi iktidarı alınca programını uygular. Halk Cephesi programı bu aşamada Finans - Kapital ve tefeci - bezirgânlığa karşı olan halk yığınlarımızın ortak taleplerini içerir. Halk Cephesinin programı Halk sınıf ve tabakalarının politik örgütleri ve temsilcileri tarafından yapılır.

CHP'nin ikinci yanlışı: CHP, iktidarı almamızı sağlayacak bir silah olan Halk Cephesinin örgütlenmesini **«Cephe savunma aracıdır»** diyerek reddediyor.. Bu düşünce temelden yanlıştır. Halk Cephesi emperyalizme ve gericiliğe karşı bir mücadele organıdır. Halk Cephesi emperyalizm Cephesi ile döğüşürken, bazan savunma, bazan saldırı, bazan da ricat taktiklerini uygular. Bunlar mücadelenin içinde uygulanan döğüş biçimleridir. Döğüş biçimlerine veya taktik biçimlerine dayanarak cepheler kurulup dağılmazlar. Cephe kurma; tarihî sosyal sınıf ilişkilerinin ve sınıf mücadelesinin önümüze koyduğu siyasal bir görevdir. CHP'nin Cepheyi bir savunma aracı olarak görmesi, cepheleşmeyi yanlış bir temele oturtmasıdır. Bu yanlış temelden hareketle MC'nin kuruluşunu da doğru açıklayamamakta, neticede bizim ve düşmanın hangi mücadele biçimlerini uyguladığı birbirine karıştırılarak cepheden kaçılmaktadır. Kim saldırıda, kim savunmada? Gerçek nedir? Gerici emperyalist cephenin MC çetesi devlet ve özel milis güçleriyle ve daha binbir örgütüyle üç yıldır sürekli saldırıda bulunmaktadır. İşçi köylü halk yığınlarımız ve gençlerimiz her gün her saniye kurşunlanmakta, bombalanmakta, bıçaklanmaktadır. Şimdi artık, 1 Mayıs ve Ümraniye'de olduğu gibi halkı toplu imha yollarına başvurulmaktadır. Ölenlerin sayısı yüzleri, yaralıların sayısı binleri aşmıştır. Saldırıların encanlısı, seçim öncesi gezilerde bizzat sizin başınızdan geçmiştir. Niksar, Şiran ve Erzincan olayları, Çiğli suikastı, Taksim cinayet planı bizzat siz ve CHP yöneticileri tarafından yaşanmıştır. Bütün bu olaylarda saldırıda bulunanların CHP, savunmada olanların MC, CIA ve komandoları olduğunu söylemek gerçekle alay etmektir. Gerçeğe gözlerini kapamaktır. Meseleler ne kadar çorbaya çevrilirse çevrilsin gerçek: MC'nin, CIA'nın, komandoların sürekli saldırıda bulunarak yurtseverlerin ve halkın kanını döktüğü ve bu saldırılar karşısında halkın nefis müdafaası yaptığıdır. Bu acı gerçeği tersine çevirmek: düşmanı savunmada, yurtseverleri ve halkı saldırıda göstermek, Cephede yer almama düşüncesinin yol açtığı vahim bir hatadır.

CHP'nin Halk Cephesi'ne karşı çıkmasının bir diğer gerekçesi de, CHP'nin MC ile **«başa çıkabilecek bir güçte olduğunu kanıtlamış»** olduğu iddiasıdır. CHP iktidarsızlığını ve hükümeti bırakmayı MC partilerini **«teke tek yendim»** diye kabadayılık yaparak örtmeye çalışıyor. Siyasî mücadelenin mantığı küçük burjuva öğünmelerinden ve kabadayılık gösterilerinden farklıdır. **«Teke tek güçleri yetmediği içindir ki, cepheleşmektedirler»** diyorsunuz. Doğrudur. Ona karşılık siz ne yapıyorsunuz? Gücünüzün yetmediği apaçık ortadayken, MC'yi yenebilecek tek gerçek örgüt olan Halk Cephesinde yer alma görevinden, CHP'nin «güçlülüğünü» ileri sürerek kaçıyorsunuz. Sömürücüler halk karşısında sıkışınca birleşip MC'yi ikinci defa örgütleme hünerini gösterebiliyorlar. Halk yığınlarını temsil eden örgütler, düşmanlarından örnek alıp bir Cephe örgütleyemiyorlar. Örgütlemekten kaçmak için de binbir dereden su (gerekçe) getiriyorlar. Bugün CHP, MC'yi yenebilecek güçte değildir. Kendi kendimizi aldatmaya bir son verelim. Finans - Kapital Cephesini yenebilecek tek gerçek güç, Halkın gücünü birleştiren bir Halk Cephesidir. CHP'nin «güçlü» olması Halk Cephesi'ni örgütlememek sonucunu çıkarmaz. Çünkü CHP hiç bir zaman, Halk Cephesinin kucakladığı güçleri bünyesinde toplayamayacaktır. CHP, Halk Cephesinden daha dar ve güçsüz olacaktır, Halk Cephesinin savaşkanlığını ve savaş potansiyelini taşımayacaktır. CHP, halkın bir bölüğünü kucaklar ve onu temsil eder, Halk Cephesi ise halkın bütününü kucaklar ve bütününü temsil eder.

CHP Halk Cephesi konusunda bazı yanlış düşüncelere daha sahiptir. Cepheye girmenin kendi düşünce ve davranış özgürlüğünü kısacağından kaygılanmaktadır. Kendinden başka türlü düşünenlerin düşünce ve davranışlarından sorumlu olacağını zannetmektedir. Yalnız CHP'nin değil, Cephe'ye katılacak bütün siyasal güçlerin **«kendi amaç ve doğrultularının en doğru»** olduğuna inanmalarından doğal bir şey yoktur. Zaten hiçbir örgüte Cepheye katılma şartı olarak, kendi amacını, programını terketmesi öne sürülmemiştir; sürülemez de. Böyle bir yanlış anlama düzeltilmelidir. Her siyasî parti kendi amacını ve programını savunmakta ve yaymakta serbesttir. Ancak Halk Cephesinin de bir programı vardır. Bu program Cepheye katılan güçlerin üzerinde anlaştıkları, benimsedikleri ortak bir programdır. Cepheye katılan bütün güçler, ortak cephe programını savunmak ve yaymakla görevlidir. Her parti kendi davranışında serbesttir. Ancak Halk Cephesi'nin de bir ortak yönetimi - ortak liderliği vardır. Ortak liderliğin emirleri ve kararları Cepheye katılan güçler tarafından yerine getirilir. Cephenin disiplinine uyulması zorunludur. Cephenin ismi, programı, liderliği, disiplini Cepheyi örgütleyen güçler tarafından tespit edilir. Bu bilinçli ortaklaşa tespitten sonra, örgütler Cephenin kurallarına gönüllü olarak uyarlar. Partiler kendi düşünce ve davranışlarını Cephenin ortak düşünce ve davranışı ile uyumlu hale getirirler. Cepheye katılan güçler ortakça yapılan düşünce ve davranışlardan sorumludurlar. Birbirlerinin bağımsız düşünce ve davranışlarını savunmakla yükümlü değillerdir. Tersine, Cephede eleştiri prensibi vardır. Cephede yer alanlar karşılıklı teorik - pratik eleştirileri ile birbirlerini düzeltmek için çalışmalıdırlar. Bu çalışma Cepheyi sağlamlaştıracak, kuvvetlendirecektir. **«İdeoloji ve strateji tartışmalarının tehlikeli boyutlara»** varacağından korkulmamalıdır. İdeolojik tartışmaların Cepheyi çatlatacağından korkmak, yersiz bir kaygıdır. Hem ideolojik mücadele edilecektir, hem ortak düşmana karşı ortak mücadele verilecektir. Bu diyalektik bir olaydır. Cephede tartışma, eleştiri, ideolojik mücadele olmamalıdır sonucuna varmak anlamsızdır. Eleştiri ve ideolojik savaşın olmadığı bir Cephe, bütün iç dinamizmini ve hayatiyetini kaybetmiş, ölü doğmuş demektir.

Yalnız CHP değil hiçbir sosyalist, hiçbir demokrat, kendi amacını başkalarına zorla benimsetmeyi aklından geçirmez. Zorla fikir kabul ettirmek, savaştığımız düşmanların metodudur. CHP'nin, yurtseverlerin kurabileceği cephede böyle bir olayın olabileceğini, hatta kendisinin **«başkalarının amaçları...uğrunda... aşama olarak»** kullanılabileceğini düşünmesi en hafif deyimle, küçük burjuva vehmidir. Daha kötüsü, yurtsever güçlerin içtenliğinden şüphe etmek, onlar hakkında bayağı düşünceler (imajlar) yaratmaktır. CHP, önce kendini bu vehimden kurtarmalı, yurtsever güçlerin içtenliğine inanmalı, onlara güvenmeli, onlar hakkında kötü imajlar yaratmaktan sakınmalıdır. Asıl bu tür duygu ve düşünceler devrimci ve demokrat güçler arasındaki bağları koparır, birlik ve cephe çalışmalarını baştan zedeler.

CHP, **«bugün, 'solcu' olmamakla veya 'ilerici' sayılmamakla birlikte ...ülkenin bu durumdan bir an önce kurtulmasını özleyen çevrelerin»** kurulacak bir Cephe dışında kalacağından, **«demokrasi mücadelesinin potansiyelini kısacağından»** kaygılanmakta ve buradan hareketle, Cephe kurulmaması sonucuna varmaktadır. CHP'nin hassasiyetini anlayışla karşılıyoruz. Ancak kaygılanması yersizdir. Kastedilen çevreler; Finans - Kapital ve tefeci - bezirgânlık dışındaki güçlerden oldukça en geniş Halk Cephesi onları mutlaka kucaklayacaktır. Cephenin en geniş yurtsever çevreleri birleştirmesi ve kucaklaması prensiptir. Böyle bir Cephe, mücadele potansiyelimizi şimdikine göre yüz kat - bin kat arttıracaktır. Kurulacak cephenin ortak liderliği, Cepheye katılacak çok daha orijinal güçler bulabilir. **Sünûf-u devletimizin** (İlmiyye - Seyfiyye - Mülkiyye - Kalemiye) tarihcil bir üretici güç olan **devrimci geleneğinden göreneğinden** yararlanabilir. Hele bir Halk Cephesi kurulsun, memleketin bütün olanaklarının İkinci Kurtuluş Mücadelemizin potasına döküleceğinden emin olabiliriz.

Son olarak bir noktayı daha aydınlatmakta yarar var. Sosyalistler, **«faşizm tehlikesi karşısında çaresizlik duygusuna kapılarak, olağandışı ya da yapay önlemler, çözümler aramakla»** suçlanıyor. Bu, sosyalistlere yöneltilen ağır bir suçlamadır. Sosyalistlerin emperyalist cepheye karşı kurmayı önerdiği Halk Cephesinin, bir «çaresizliğin» ürünü olmadığı, hangi tarihcil ve sosyal şartların kaçınılmaz ürünü olduğu daha önce de anlatılmıştı. Sorunu **«yapay»** ve bir **«çaresizliğin»** ürünü olarak ele almak, Türkiye halkının kaderini tayin edecek bir meselenin, anlam ve öneminin kavranmadığını gösterir. Böylesine hayatî bir görevi, **«şaşkınlık»** ve **«çaresizlik»** sonucu olarak değerlendirmek, sorunu ciddiye almamaktır.

Faşizm karşısında küçük burjuva kabadayılığı sökmez. CHP faşizme karşı bir teminat (garanti) değildir. Kuru böbürlenmeleri ve sosyalistleri çaresizliğe düşmekle suçlamayı bir kenara bırakalım. Gerici emperyalist cepheye karşı, halkın nasıl, hangi örgüt biçimiyle mücadele edeceğine dair somut öneriler yapalım. Yoksa vakit çok geçmiş olacak. Sosyalistler sorumluluk duygusu ve görev anlayışıyla hareket ederek çözüm arıyorlar. CHP ise **«ben varım», «ben teminatım», «ben MC'yi yenerim»** diyerek, halk güçlerinin bu güne kadar olduğu gibi dağınık kalmasını savunuyor. Bir çözüm getirmiyor. Üstelik öneri getiren devrimci güçleri, faşizm tehlikesi karşısında şaşkına dönen çaresizler olarak suçluyorlar. Sosyalistler o tür suçlamaları ciddiye alacak kadar çocuk değildirler. Ancak o zavallı suçlamanın arkasındaki acıklı duruma (başına gelecek olanlardan habersizliğe) üzülmeden edemiyorlar.

CHP saniye geçirmeden MC'yle uzlaşma çabalarından dönmeli ve Halk Cephesi'nde yerini almalıdır. Uyarmak, uyandırmak görevimizdir.

VATAN PARTİSİ GENEL BAŞKANI MEHMET ÖZLER

Sosyalist

İLK ÖĞRETİM FACİASI

İlkokullar açılırken binbir çeşit problem yarının büyüklerini, anaları - babaları ve öğretmenleri bekliyor.

Çocuklarımızın eğitiminde temel olacak ilkokul eğitimi ülkemizde ne durumda?

1 — Okul öncesi eğitimin yetersizliği: Eğitimin sağlıklı ve temelli olmasının ön şartı olan okul öncesi eğitim, ülkemizde hemen hemen yok denecek kadar azdır. Okul öncesi eğitimle, çocukların zihinsel, bedensel ve duygusal gelişmelerinin ilk adımları atılarak, çocukların daha sağlıklı ve düzenli bir eğitim dönemine geçmeleri sağlanır. Okul öncesi eğitimin devlet tarafından, parasız olarak örgütlenmesi gerekirken, bu alan özel teşebbüse bırakılmış, özellikle büyük şehirlerde çok büyük paralar karşılığında sözde okul öncesi eğitim yapılmaktadır.

1975 - 1976 yılında İstanbul'da Millî Eğitim Bakanlığına bağlı 43 «ana sınıfının» bulunması, okul öncesi eğitimin ne kadar zayıf ve yetersiz olduğunun açık bir belgesidir.

Okul öncesi eğitimi sağlayacak ana okullarının ve çocuk yuvalarının bulunmayışından dolayı çocuklar bu dönemi sokağın binbir çeşit sağlıksızlığı ve tehlikesi içinde geçirmektedirler. Okul öncesi eğitim görmeyen, bu dönemi sokakta geçiren çocukların okul düzenine uyumları zorlaşmakta, disiplinsizlikleri giderme daha çok vakit almaktadır.

Vatan Partisi Programı problemin çözümünü «bütün işyerlerinde, biri yetişmezse bir kaç işletme birleşerek, bir tek anne için dahi kreş ve çocuk yuvası kurulacak» şeklinde getiriyor.

2 — Zorunlu ilkokul eğitimi: Ülkemizde ilkokul eğitimi, «zorunlu eğitim»den sayılmış. 1961 Anayasası. İlkokul ve Eğitim Kanunu ilk İlk okul Yönetmeliği bu eğitimin zorunluluğuna işaret etmiştir. Zorunluluğun göstermelik olduğu, iki konuda açıkca bellidir. Birincisi, zorunlu eğitim için sınır 7 - 14 yaş grubunu kapsamaktadır. Bu yaşın dışı, muaf tutulduğundan gerçekçi bir çözüm olmadığı bellidir. İkincisi, bu zorunluluk ekonomi temelini göz önüne almamaktadır. Bu yönü, asıl belirleyici olandır. İmkânsızlıklar içinde okula gidemiyen insanlara hangi zorunluluk getirilirse getirilsin, başarısızlık kaçınılmazdır. Halkımız, çocuklarını hiç olmazsa ilkokul seviyesinde okutmayı istemekle birlikte, çocuklarını daha küçük yaşlarda çalıştırmak zorunda kaldığından, bu zorunlu eğitim kâğıt üzerinde kalmaktadır. Şehirde ve köyde hem çalışıp, hem okumak zorunda kalan çocuklar başarısız olmakta, zorunlu eğitim gereği, «sözde» eğitimle sayılmakta ve çoğu zaman bir diploma ile iş geçiştirilmektedir.

Çocukların bu sözde eğitimi Vatan Partisi programı ile şu şekilde giderilecektir. «Sanayi büyüdükçe, okul yerine işe giden çocuklar, esnaf çırağı durumundan kurtarılacak. Çalıştıkları yerde yetiştirilmeleri için, yarım günleri normal ücretle fabrika veya en yakın sanayi bölgesi okulunda öğretim görecekler.»

3 — Okul ve öğretmen yetersizliği: Ülkemizde 30.000 yerleşme yerinde okul yoktur. Kâğıt üzerinde kalan «zorunlu eğitim» 30.000 yerleşme yerinde bu haliyle bile uygulanma durumunda değildir.

30.000 yerleşme yerinde okul bulunmazken, büyük şehirlerin merkezlerinde zengin çocukları için

(Devamı 3. Sayfada)

30 BİN İŞÇİ SATILDI

Sümerbank'ta 11 aylık gecikme 117 gün grevden sonra 30 bin işçi adına toplu sözleşme imzalandı. Sözleşme I. yıl 25, II. yıl 40, III. yıl 50 liralık brüt ücret artışı getirmektedir.

Teksif - Sümerbank Genel Müdürlüğü arasındaki sözleşme görüşmelerinde, işçilerin talepleri kadar AP'li sendikacılarla MSP'li işveren müdürleri arasındaki mücadele etkili olmuştu. Hatta o kadar ki, TEKSİF yöneticileri, **«Meselenin MSP'nin hükümet dışı kalması ile»** çözülebileceğini, **«Seçim sonrasında MSP yine iktidar ortağı olursa, Sümerbank'a bağlı 25 fabrikayı işgal edecek işletmeye el koyacaklarını»** bile söylemişlerdi.

5 Haziran genel seçimleri AP ve MSP'yi ikinci MC'de yine biraraya getirdi. Bu durumda işçilerin talepleri, hakları ne olursa olsun mesele şimdilik halledilmiş sayılabilirdi. Bu yeni durumda TEKSİF yöneticileri alelacele hazırlanan sözleşmeyi imzaladı; ne tabanındaki işçilere, hatta ne de kendi alt yöneticilerine danıştı.

Sözleşme I. yıl için Sümerbank işçisine brüt 25 lira ücret zammı getirmektedir. Bu aylık net 450-500 lira ücret artışı demektir. Sözleşmenin imzalandığı günün ertesinde ise MC'nin Bankalar Kurulu zamları açıkladı. Hayatı hemen hemen iki misli pahalılaştıran bu zamlar Sümerbank işçilerinin ücretlerindeki artışı, artış olmaktan çıkardı; İşçilerin satın alma gücü sözleşme öncesinin de altına düştü.

AP'li sendikacılar, MSP'li işverenler elele Sümerbank işçilerini yoksulluğa mahkûm eden bir sözleşmeyi kotardılar; MC'nin başını bu konuda uzunca bir süre ağrıtmamak için sözleşmeyi üç yıllığına imzaladılar. Hayat pahalılığı ne kadar artarsa artsın daha üç yıl, Sümerbank işçileri ücret artışı için mücadeleden yoksun bırakılmışlardır.

Sözleşmeye özellikle 117 gündür grevde bulunan işyerlerindeki işçilerden sert tepkiler gelmiştir. İşçiler gangster sendikacıların işçi düşmanı siyasetlerine, işyerlerinde üretimi durdurarak tepki göstermişlerdir.

Bursa'da Merinos işçileri, işbaşı yapmamışlar, fabrika önünde toplanarak sendika yöneticilerini protesto etmişlerdir. İşverenin, işbaşı yapmıyan işçilerin atılacağını hoparlörle bildirmesinden sonra işçiler fabrikaya girmişlerdir. Kayseri'de Sümerbank pamuklu Sanayiinin üç bin işçisi aynı sebepten işbaşı yapmamış, TEKSİF yöneticilerini protesto etmişlerdir.

Eskişehir'deki Sümerbank işyerinin 1400 işçisi üretimi durdurmuşlardır.

Yine İzmir'de TEKSİF Şube Başkanı ve bazı Şube yöneticileri Genel Merkez yöneticilerinin işçi düşmanı tutumunu protesto için istifa etmişlerdir. Malatya TEKSİF Şube Başkanı ise, TEKSİF Genel Merkezinin şubelere ve işçilere danışmadan sözleşmeyi imzaladığını açıklamıştır.

İşçiler protestolarında, sendikacılara en çok şu sözleri söylemişlerdir: **«bizi sattınız», «boş yere grev yaptık», «bizi işverene sattılar»** ...Evet, Sümerbank'ın 30000 işçisi TEKSİF'in gangaster sendikacılarınca öylesine tutsak edilmişki, 117 günlük grevden sonra kendilerinden habersiz imzalanan sözleşme sonucu işçiler ne ücretlerinde, ne de sosyal yardımlarda gerçek bir artış sağlayamamışlardır. Zam-pahalılık-kuyruk ve yokluk günlerinde önümüzdeki üç yıla, düşük ücretlerle girmişlerdir.

Öte yandan sümerbank işvereni, direnişe geçen işçilere acımasızca davranmış, Kayseri sümerbank fabrikasında 150 işçinin işine son verilmiştir. Diğer direniş yapılan iş yerlerinde ise **«Kara liste»** ler hazırlandığı bildirilmekte. Teksif yöneticileri ise işverenin bu işçi kıyımına hiç ses çıkartmamakta, adeta işverene yardımcı olmaktadır.

İşçi sınıfının gangster sendikacılara karşı mücadelesinin önemi, bu tür olaylarla daha geniş işçi kesimlerince daha da iyi anlaşılıyor. Bu türden ihanetlerle işçiler gangster sendikacıların işçi düşmanı hüviyetlerini daha iyi görüyorlar. Bu durumda işçi sınıfı sosyalistlerine daha büyük görevler düşüyor. Gangster sendikacıları protesto etmek amacıyla üretimi durdurmak, işbaşı yapmamak noktasına kadar gelen işçilere ve onların mücadelelerine ilgisiz kalmamak, onları daha da aydınlatmak, örgütlemek ve gangster sendikacılara karşı mücadelede yönlendirmek en başta gelen görevlerden oluyor.

OYUN İÇİNDE OYUN

Maden - İş Sendikasının örgütlü olduğu iş yerlerinde, işverenlerin örgütlü olan MESS ile aylarca sürdürülen mücadele, herkesce bilinmektedir.

Her ne kadar ekonomik bir mücadele gibi görünüyorsa da, özünde parababalarının işçi sınıfına karşı yürüttüğü siyasî bir mücadeledir.

Çünkü işçi sınıfı örgütlendikçe güçleniyor ve bilinçleniyor. Parababalarından vurgun ve talanlarının hesabını soruyor. Bunu önlemek için, parababaları her türlü sinsice metodu, baskı ve terörü uygulamaktan geri kalmıyorlar. Bunun belgesi olarak ta MESS patronlarının 7 Temmuz 1977'de Gümüşsuyu MESS lokalinde yaptıkları gizli toplantıların tutanaklarından birisini, fakat en önemlisini veriyoruz.

Toplantıda tutulan tutanağın beşinci maddesini aynen okuyalım: «5 — Çalışanları tesbit için ve grevlerde propaganda için grevleri kırmaya yönelik özel bir polis teşkilatı kurulacak veya sivil hafiyeler tutulacak.»

MESS işverenleri aldıkları bu gizli kararı geçtiğimiz günlerde, AUER işçilerine uygulamaya başladılar. Bayramdan da yararlanan işveren, fabrikada yapamadığı grev kırıcılığını bu sefer işçileri evlerinde mahallelerinde avlama metoduna başlamıştır. Kurdukları «polis teşkilâtı» ve «sivil hafiyeleri» ile işçilere grevi bırakmaları için evlerinde bildiri dağıtmışlar ve sözlü propaganda yapmışlardır.

Fakat yiğit AUER işçileri, parababaların oyunlarına gelmeyip, teslim olmamışlardır. Aksine AUER işçilerinin yoğun olduğu Esenler - Namık Kemal Mahallesi'ne gelen işveren uşaklarına işçiler, sınıflarına yakışır bir biçimde gereken dersi vermişlerdir: Gelen «sivil hafiyeler»i eşek sudan gelinceye kadar döven işçiler, parababalarının bastırıp yolladığı bildirilere el koyarak yakmışlardır. Bununla fabrikalarda olduğu gibi oturdukları yerlerde de işçiler belirli bir dayanışma içinde olduklarını göstermişlerdir.

Bu dayanışmayı gören parababaları, aynı mahallede üç gün sonra yeni bir oyun tezgâhlamışlardır:

(Devamı 3. Sayfada)

DEVRİMCİ BİR ARKADAŞIMIZ DAHA KURŞUNLANDI

Vatan Partisi İstanbul İl Başkanı Mehmet Can, Zeytinburnu'ndaki son saldırı olayıyla ilgili olarak basına yaptığı açıklamada şunları söylemiştir :

Bayramdan önce 4 çocuklu, PİM üyesi devrimci bir işçi daha yaralandı. Deri işçisi Kasım Gündüz 13 Eylül 1977 akşamı faşist komondalar tarafından önce muştalarla dövülmüş, sonra başına kurşun sıkılarak katledilmek istenmiştir. Daha sonra Haseki ve Guraba Hastaneleri yaralıyı vakanın ağır (!) olduğu gerekçesiyle tedaviye almamışlardır. Bu yetmiyormuş gibi kan kaybeden Kasım Gündüz'ün karakolda ifadesi alınmıştır.

Kanlı MC bu olayları pahalılığı, ekonomik krizi örtbas etmek için özellikle azıttırıyor. Halkın uyanışını, başkaldırışını sindirmek için tezgâhlıyor. Çünkü son zamlar halkın bir türlü doğrulmayan belini daha da kırmış, onu çarenin nerede olduğunu aramaya yöneltmiştir. MC'nin kanlı ve pahalı, çirkin yüzü gün ışığına çıkmıştır.

Bu ne ilk ne de son olaydır. Kriz gittikçe büyüyor. Dert gittikçe büyüyor. Kan dökerek, zulüm sürdürerek kendi sonlarını yaklaştıran parababaları, halkın uyanışından korkuyorlar.

MC çetesinin hesabını görecek olan halkı bu çetenin varlık sebebi bir avuç parababası ve iliğine dek sömüren tefeciye karşı kendi cephesinde örgütlenmeyi her geçen gün daha iyi anlıyor.

Görüyor ki sağlığı, güvenliği pamuk ipliğine bağlıdır. Kendi vergileriyle çalışan hastahaneler onu tedaviye almamakta; maaşını ödediği devlet memuru ona hizmet etmemektedir.

VATAN PARTİSİ İstanbul İl teşkilâtı olarak bu ve buna benzer olaylarla birlikte son zamları protesto eder, bu baskı ve cinayetlere karşı en etkin ve sonuç alıcı mücadelenin HALK CEPHESİYLE mümkün olacağını vurgular. Tüm ilerici yurtsever, demokrat ve sosyalisteri Halk Cephesinde örgütlenmeye ve Halk Cephesini örgütlemeye çağırır.

DGM DİRENİŞİNİN YILDÖNÜMÜNDE

Bir yıl önce 1976'da DİSK'e bağlı yüzbinden fazla işçi, DGM kanununun çıkışını engellemek için direnişe geçti. DİSK'e bağlı işçilerin yanısıra parlamentoda CHP, parlamento dışında sosyalist partiler ve demokratik örgütler DGM'nin çıkışını engellemek için çaba harcadılar.

DGM tasarısı kanunlaşamadı; ama finans - kapital direnişçi işçilere, direniş sonrasında şiddetle saldırdı. 3000'den fazla DİSK üyesi işçi fabrikalardan atıldı.

16 Eylül DGM'ye karşı direnişler işçi sınıfı hareketi için büyük deney kaynağı oldu. İşçi sınıfının bu eylemini üç aşamada değerlendirmek yerinde olacak :

1 — DGM'nin gündeme getirilmesi ve demokratik güçlerin tepkisi, 2 — DİSK'e bağlı işçilerin direnişi ve diğer demokratik örgütlerin eylemleri, 3 — Direniş sonrası finans - kapitalin direnişçi işçilere saldırısı ve direnişin sonuçları.

1 — MC, İKTİDARININ 17. AYINDA DGM'LERİ MECLİSE GETİRİYOR :

27 Mayıs Anayasasının 12 Mart döneminde geriye doğru değiştirilmesi ile halkımızın ve işçi sınıfımızın başına belâ edilen DGM'ler, ilk kez CHP - MSP'nin 7 aylık koalisyonu sırasında kuruldu. O dönemde pekçok işçi sınıfı sosyalistini, devrimciyi, yurtseveri ağır hapis cezalarına çarptırdı. Ama bir süre sonra Anayasa Mahkemesince DGM kanunu iptal edildi, ardından MC meseleyi derhal gündemine aldı. Yeni bir DGM kanunu tasarısı hazırlayarak meclislere getirdi. MC'nin bu girişimi CHP, sosyalist partiler, DİSK ve diğer demokratik örgütlerce sözle, yazı ile protesto edildi, eleştirildi. Fakat MC tınmadı; tasarının kanunlaşması için vargücü ile çalıştı. Demokratik güçler ise bu aşamada, ileriki daha yüksek seviyeli eylemlere hazırlık yapmadılar; aralarında güçlü ittifaklar, eylem programları, ortak yönetici merkezler oluşturamadılar; her siyasî parti ve her demokratik örgüt tek başına bir şeyler yapmaya çalıştı.

Birleşik ve güçlü finans - kapital cephesi ise, devrimci güçlerin bu dağınıklığına, bölünmüşlüğüne karşılık yek vücut idi; devrimci güçler cephesindeki çatlakları DGM leri kanunlaştırmak için kullanmak istiyordu. MC iktidarı DGM'leri kanunlaştıracağı gibi, girişilecek direnişleri cezalandırarak başta DİSK'i ve diğer demokratik örgütleri geriletmek, zayıflatmak istiyordu. Sonunda bu ikinci hesabı bir ölçüde doğru çıktı.

Devrimci Güçler, DİSK'e bağlı işçilerin «DGM direnişine» böylesine örgütsüz, dağınık ve ne yapacağını bilmez durumda gidiyordu. 16 Eylül direnişi gibi geniş kapsamlı ve önemli bir direniş eyleminin hazırlığını yapan DİSK yöneticileri ise bu olumsuzluğu adeta yok farzediyorlar ve bunu gidermek için hiç bir fiili girişimde bulunmuyorlardı.

2 — 16 EYLÜL VE DİSK'Lİ İŞÇİLERİN DİRENİŞİ

DGM kanunu tasarısının meclislerde görüşülmeye başlanması ile DİSK yönetimi, «DGM'ye karşı» ve «MC iktidarının anayasal ve demokratik yoldan düşürülmesine ve halktan yana bir iktidarın kurulmasına kadar ülkede Genel Yas ilânını kararlaştır»dı. DİSK yöneticileri ayrıca «anayasal ve demokratik hakların korunması için, DİSK'in tabanının söz ve karar sahibi olma temel ilkesi açısından işçi üyelerin serbest bırakılması» kararına vardı; her gün gösteri, miting ve yürüyüşler yapılacağını açıkladı.

Ardından başta İstanbul, İzmit, Ankara, İzmir, Adana ve Mersin olmak üzere çeşitli illerde yüzbinden fazla DİSK'e bağlı işçi, DGM kanun tasarısının kanunlaşmasını önlemek için işi bıraktı.

Direnişin başlayışından itibaren DİSK yöneticileri, işçilerin işi bırakmasının başka şey, DİSK'in ilân ettiği Genel Yas'ın ise başka şey olduğunu açıklamak için epey yoruldular. Genel Yas gereği olarak yapılanlara gelince, bu sadece 18 Eylül günü otobüslerle yapılan «yürüyüş(!)» idi. Genel Yas gereği başkaca bir eylem olmadı. İşçilerin direnişleri ise tüm örgütsüzlüğüne rağmen başarı ile sürdü. İşçiler direnişte iken, DGM'ye karşı direnişlere güçlü bir şekilde katılan Belediye işçilerinin sendikal örgütü Genel - İş'in Genel Başkanı A. Baştürk şunları söyledi: «Bu eylemlerden DİSK yöneticileri sorumlu tutulamaz, sorumlular eylemi yapan yüzbinlerce işçidir.» DİSK yöneticileri tüm gazetelerde çıkan bu açıklamayı suskunluklarıyla onlaydılar.

DİRENİŞ, 2. gün doruk noktasına vardı, ardından zayıflamaya başladı. Direnişler öteki eylem biçimleriyle kuvvetlendirilemedi. İstanbul dışında öteki demokratik örgütlerin eylemlerine DİSK, her nedense iltifat etmedi ve bu eylemlerle DİSK'li işçilerin direnişleri arasında bağ kurulmadı. DİSK'e bağlı işçilerin bu eylemi öteki demokratik örgütlerle DİSK arasında ortak hareket için bir fırsat olarak değerlendirilemedi. **«Tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesi»**nin arkasına saklanan DİSK yöneticileri, direnişi başsız ve işçileri yalnız bı-

(Devamı 2. Sayfada)

MADEN-İŞ 22. KONGRESİ YAPILDI

Metal işkolundaki en büyük ve güçlü iki sendikadan biri olan DİSK e bağlı Maden - İş'in 22. genel kurulu Eylülün ilk haftasında yapıldı. Pek az sayıda dinleyicinin izlediği kongre, adeta bir kanunî zorunlukmuşcasına, durgun ve cansız geçti; yönetiminde herhangi bir değişiklik olmadı. Maden - İş'in 21. genel kuruldan bu yana yürüttüğü çalışmaların, sürdürdüğü politikanın ne bir eleştirisi ne de doğru dürüst bir tartışması yapıldı. Gündem maddeleri çabuk çabuk geçildi. Zaten 4 günlük kurulun dörtte üçünü konuk konuşmaları, malî meseleler ve seçimler aldı.

Bu derece büyük ve aktif bir sendikanın genel kurulunun böylesine cansız, tartışmasız ve politikadan uzak bir havada geçmesinin, eleştiri - özeleştiri yapılamamasının politikanın adeta hasıraltı edilmesinin sebebi, elbette Maden - İş üyesi işçilerin politikadan, politik mücadeleden, sosyalist bilinçten uzak olmalarının sonucu değildir. Esas sebep, genel kurulun ihtiva ettiği delegeler itibariyle Maden - İş tabanını temsil etmemesidir. Bunu sağlayan en önemli araç ise Maden - İş tüzüğüdür.

MADEN - İŞ TÜZÜĞÜ YA DA SENDİKALİZMİN İŞÇİ SINIFININ ÖNÜNE ÇEKTİĞİ BENT

Büyük kongre ya da genel kurul, her örgüt gibi Maden - İş Sendikasının da en yüksek karar organıdır. Kongreye tabii delegeler, Genel Yönetim Kurulunun seçtiği delegeler ve lokallerde seçilen delegeler katılır. Ana tüzükteki esaslara göre, Maden - İş'in seçimli 100 civarında delegesi var. Bunun yanı sıra ise Genel Yönetim, Yürütme, Denetleme ve Onur Kurulu üyeleri, seçilmiş Bölge Temsilcileri tabii de legeledirler. Ayrıca Genel Yönetim Kurulunun seçimli delege toplamanın % 10'u oranında kongreye delege tayin etme hakkı vardır. Tabii delegelerle bu % 10'un toplamı 45 civarındadır. Böylelikle kongrenin yaklaşık 1/3'ü işçilerin seçimi dışında oluşur.

Geri kalan delegeler ise, (delege toplamanın yaklaşık 2/3'ü) lokallerde seçilir. Maden - İş ana tüzüğü bu delege seçimini belirli kayıtlara bağlamıştır. Bu kısıtlamalar ve kayıtlar tabanın söz ve karar sahibi olmasını engelleyecek nitelikte dir.

Ana tüzük delege olabilme şartlarını şöyle sıralıyor:

«a — Sendikanın ya da sendikanın bağlı olduğu üst kuruluşlardan birinin (...) üç gün süreli (...) seminerlerinden birine katılmış olmak.» **Üyeleri seminerlere gönderme ise tamamen sendika yöneticilerinin inisiyatifindedir; sendika yöneticileri** «Delege seçilmesini istediklerini» **seminerlere gönderme özgürlük(!)üne sahiptirler. Bu da genel kurulun teşekkülünü büyük ölçüde sendika yöneticilerinin kontrolüne sokar.**

«b — (...) En az bu sendikanın iki senelik üyelik kıdemine sahip bulunmak.»

«c — (...) 23 yaşını bitirmiş olmak»; **18 yaşındakilere seçme, 25 yaşındakilere seçilme hakkının verilmesinin savunulduğu bir dönemde bu madde hâlâ Maden - İş tüzüğünde yer alıyor. Bu madde, sendikalizmin işçi - gençliğe duyduğu güvensizliğin en açık belgesidir.**

«d — Delege seçimi tarihinden önce Bölge Temsilcilik Kurulu üyesi olmak veya daha önce bu kurul üyeliğinde en az 6 aylık bir süre görev yapmış olmak veya Genel Yönetim (...), Genel Yürütme (...), Genel Denetim (...), Genel Onur Kurulu üyeliği veya Bölge Temsilciliği yapmış olmak veya en az bir sene bu sendikaya bağlı bir iş yeri Sendika Temsilciliği veya 6 ay sendika Baştemsliciliği yapmış olmak.» **Bu kayıtla da genel kurul delegesi olabilmek için mutlaka sendika yöneticiliği yapmak ya da yapmış olmak zorunluğu konulmaktadır. Ana tüzükte bölge temsilciliğine seçilebilme için konulan kayıtları (staj vb.) ve bu konuda sendika yöneticilerinin geniş yetkilerini de hesaba lerinin geniş yetkileri de hesaba na genel merkez yöneticilerinin rıza sı dışında katılabilmenin tüm yolları kapatılmak istenmiştir.**

Maden-İş tüzüğünün üst yöneticilerin seçimi ile ilgili maddesi yine sendikalizmin egemenliğini perçinleme çabasının ifadesidir. Hiçbir Maden - İş genel kurul delegesinin yürütme kuruluna adaylık koyma hakkı yoktur. Sadece Genel Kurulun 2/3'ünün oylarıyla seçilmiş genel başkanın aday gösterme yetkisi vardır. 5 Yürütme Kurulu üyesi Genel Başkanın aday gösterdiği 8 aday arasından seçilir.

İşte böyle bir tüzüğe göre teşekkül etmiş Maden - İş Genel Kurulu elbette işçi sınıfının sendikal - politik - ekonomik problemlerinin tartışıldığı, çözüm yollarının arandığı bir platform olamadı. Kongre, adeta bir müsamere idi.

İŞÇİ SINIFINA SOSYALİST SİYASET YASAĞI NASIL UYGULANIYOR?

Maden - İş kongresi bir şeyi daha çok açık biçimde gösterdi: Maden - İş'te yönetimi ellerinde bulunduran sendikalistler, meslekten sendikacılar ve aristokrat işçilerin bir tek şeyden ölümden korkarcasına korktuklarını gösterdiler. O da sosyalist siyaset, bir diğer deyişle işçi sınıfının siyasetle sosyalizm için uğraşması sosyalizme ulaşmak için si yaset yapması.

Türk - İş'in bile siyaset yasağını açık açık yürütemediği bir ortamda Maden - İş'li sendikacılar elbette sosyalist siyasetin yasaklanmasını parlak solcu - sosyalist hatta «komünist» sloganlarla yapacaklardır. Kısacası Maden - İş'li sendikacılar bu konuda kaçak güreşiyorlardı.

Kongrede, eğitimlerde —tartışma özgürlüğü tanınmadan— çeşitli sosyalist akımların karalanması üzerine konuşuldu; Maden - İş'de siyasî görüşlerinden ötürü sosyalist işçilerin tasfiyesi konusunda eleştiriler yapıldı; bu konuda örnekler verildi. Maden - İş yöneticileri bu eleştirilere kaçamak cevaplar verdiler. Doğrucu başı pozlarında her lâfa «Türkiye'de işçi sınıfının legal sosyalist partisi olmadığı» iddiasıyla başladılar. M. Ertürk çok kısa konuşmasında bu iddiasını sadece şu cümleyle ispatlamaya kalkıştı: «Eğer Türkiyede işçi sınıfının legal sos yalist partisi olsa idi, bu salonda bulunanlar o partinin üyesi olurdu.» Türkiye'de şu anda varolan sosyalist partilere ideolojik eleştiri yöneltmedeki acizliğini M. Ertürk bu demagoji ile örtmeye çalıştı; bu arada işçi sınıfı partisinden ve işçi sınıfı sosyalizminden habersiz olduğunu da gösterdi. Sendikasından ötesini görmeyen bu sendikacının işçi sınıfı partisi üzerine söylediği bu zavallıca sözler, delegelerden daha fazla dinleyicilerce alkışlandı ve bü yük tasvip gördü.

M. Ertürk'ün yanısıra aynı iddiayı ileri süren diğer Maden - İş yöneticileri böylece sosyalist siyase ti ertelemek zorunda olduklarını do laylı yoldan anlatmış (!) oldular.

Yine Hakkı Öztürk ve M. Ertürk Selim Mahmutoğlu'nun Maden - İş bölge temsilciliğinden alınmasıyla il gili olarak, «bu şahsın kendi partisinin fikirlerinin propagandasını yaptığını» söylediler. Gerçekten de Maden - İş'te finans - kapital partilerine ya da CHP'ye üye olmak suç değildi. Hatta «Demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı» açısından bu ola ğan idi; ama aynı hoşgörü sosyalist partilere üye olanlara gösterilemezdi. Çünkü onlar, «bölücülük ya pıyorlar»dı. Ağızlarından işçi sınıfı biliminin lâfını düşürmeyen bu sosyalist siyaset yasakçısı sendikacılara göre Lenin de iflah olmaz bir «bölücü» olmalı idi; çünkü sendikalara politik ayrılıkları sokmaktan söz ediyor ve hangi partinin işçi sınıfı partisi olduğunun tespitini sen-

(Devamı 3. Sayfada)

JULİUS FUÇİK'İN ANISINA

İnsanlığın başına gelebilecek en büyük bela olan faşizme karşı savaşta, insanoğlu milyonlarca şehit vermiştir. Ama milyonların ölümü, milyarların kurtuluşunu da beraber getirmiştir.

Julius Fuçik, bu milyonlarca şehitten biridir.

«Bir amaç uğruna ölüp gidenlere kahraman ya da şehit gibi adlar takmakla yetinmemeliyiz. Onların böyle bir payeyi nasıl hakettiklerini ortaya koymalıyız.»

Fuçik'in, 9/6/1943'de, insanlığı faşizme karşı savaşa çağıran, inançlı, gür sesi, soluğu tükeniyor. Pankrac hapishanesinde, Nazi Gestapolarının O'nu ne zaman darağacına götürdüğü bilinmiyor. Şehit edildiğinde kırk yaşındadır.

Bir işçinin oğlu olan Fuçik'in ömrü, yoksullukla ve ekmeğini kazanma savaşıyla geçmiş. Ekmek kavgasının, Sosyalizm için kavga olduğunu çok genç yaşlarda anlamış. Bir yandan çalışırken, bir yandan da Çek işçi sınıfının ve halkının mücadelesine katılıyor. Çek toplumunun ve halkının kültürünü ve mücadelesini en ince ayrıntısına kadar araştırıyor. 1941 yılında Çekoslovakya Komünist Partisi'nin Merkez Komitesi, faşizmin terörü ile kimi öldürülerek, kimi zindanlara tıkılarak dağılışa uğruyor. Fuçik arkadaşlarıyla birlikte partiyi yeniden örgütleyip partizan savaşını sürdürüyor.

Fuçik o günleri şöyle anlatıyor: «Her darbeden sonra partinin ne kadar yıkılmaz olduğunu gördüm. Ölen bir devrimcinin yerini hemen bir başkası alıyor. Eğer o tek başına yetmezse iki, üç oluyorlardı orada. Yeni yıla henüz bütün kadrolarını içine alamayan, 1941 Şubatındaki genişliğini bile bulamayan, ama sağlam bir örgütle girdik.»

Fuçik'in görevi partinin illegal yayını «Rude Pravo»'yu çıkarmaktı. Gestapolar tarafından yakalanıncaya kadar yayınını hiç aksatmadan sürdürmeyi başarabilmişti.

Fuçik, dışarda ne kadar yiğit, çalışkan ve sorumluluk duygusuyla dopdolu ise Nazi toplama kamplarında da o özelliğini hiç yitirmedi. İşkence altında inim inim inlemesine rağmen sır vermedi. Fuçik asılmadan önce son günlerini şöyle anlatıyor; «Burada hep ölümle hesaplaştık. Gestapo'nun eline bir yol düştük mü bunun sonumuz olacağını biliyorduk. ...Benim rolümün de sonuna yaklaşıyorum artık. Bu sonu yazamıyorum, tabii. Çünkü bilmiyorum. Bu bir rol değil, yaşamanın ta kendisi. Yaşamak denilen şeyde, seyirci falan yok öyle. İşte perde açılıyor.»

İşte, Fuçik gibi binlerce devrimci faşizme karşı savaşa bunca kararlılıkla girmişler, hapishaneyi ve ölümü böyle cesur karşılamışlar. Ama dünya ölçüsünde faşizm yerle bir edilmiş, dünyanın üçte biri bu savaştan sonra Sosyalizmin baharına girmiştir.

Türkiye'miz faşizme karşı savaşta, Fuçikleri yetiştirdi, yetiştiriyor ve yetiştirecektir. Ve ergeç bizde de faşizm, inine gömülecektir.

JULIUS FUÇIK'in anısı mücadelemize örnek olsun.

Sosyalist

DÜŞÜNCE ve DAVRANIŞ GAZETESİ

Haftalık Siyasî Gazete (Şimdilik 15 Günde Bir Çıkar)
Sahibi: Yaşar Yuva / Sorumlu Müdür: Emin Zülfikâr / Adres: Nuruosmaniye Cad. Garant İş Hanı No: 36 - 2/7 / Dizgi - Baskı: Murat Matbaacılık Koll. Şti. Tel: 27 45 71 / Son Baskı Tarihi: 21 Eylül 1977 / Abone Şartları: 6 Aylık 30 TL., Yıllık 60 TL.